

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ
ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ»**

ΔΑΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΣΤΡΑΤΗ ΑΓΛΑΪΑ

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΠΕΠΠΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2019

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤ. ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ
ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ»**

ΔΑΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜ: 16590

geordasi@logxrim.teiwest.gr

ΣΤΡΑΤΗ ΑΓΛΑΪΑ ΑΜ: 16582

aglastra@logxrim.teiwest.gr

ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΠΕΠΠΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2019

Οι διαπιστώσεις, τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και οι πιθανές προτάσεις της παρούσας Πτυχιακής Εργασίας, εκτός των αναφορών που σημαίνονται ως λήμματα, αποτελούν προσωπικές θεωρητικές ή εμπειρικές διαπιστώσεις του φοιτητή/φοιτήτριας ή της ομάδας των φοιτητών που την επιμελήθηκαν και δεν απηχούν κατ' ανάγκη τη γνώμη του εισηγητή εκπαιδευτικού, ή του Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής ή του Α.Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Σε αυτό το σημείο νοιώθουμε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε τους ανθρώπους, που μας βοήθησαν -καθ' ένα με τον τρόπο του- να αποπερατώσουμε την συγγραφή της παρούσης πτυχιακής εργασίας αλλά και την ολοκλήρωση των σπουδών μας.

Αρχικά θεωρούμε υποχρέωσή μας να ευχαριστήσουμε τον επιβλέποντα καθηγητή Κο Πέππα Γεώργιο για την πολύτιμη βοήθεια, υπομονή και καθοδήγησή του.

Επιπλέον, θέλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά, όλους τους καθηγητές του τμήματός μας.

Τέλος, οφείλουμε να αφιερώσουμε την πτυχιακή μας εργασία στους γονείς μας που μας συμπαραστάθηκαν όλα τα χρόνια της φοίτησης μας στο Α.Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας.

Δάσης Γεώργιος

Στρατή Αγλαΐα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία πραγματεύεται την ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Σύμφωνα με την επιχειρηματική πρακτική και εμπειρία η «ρευστότητα» είναι ίσως το πιο σημαντικό ενδεικτικό χαρακτηριστικό μιας –οικονομικά- υγιούς και ευημερούσας επιχείρησης / οικονομικού οργανισμού. Πολλές φορές, διάφορες επιχειρήσεις / οικονομικοί οργανισμοί, οι οποίοι έχουν εύρυθμη λειτουργία στις αγορές που δραστηριοποιούνται οικονομικά και επιπλέον αποδίδουν κερδοφόρα λογιστικά αποτελέσματα, σημειώνουν προβλήματα στην τελική κερδοφορία, κυρίως λόγω έλλειψης λογιστικής γνώσης και επιπροσθέτως μη εφαρμογής σωστών λογιστικών τεχνικών στις διεργασίες της ταμειακής ροής.

Οι Ταμειακές Ροές δίνουν πληροφορίες για την μεταβολή / παρεκκλίσεις της καθαρής περιουσίας και των χρηματοοικονομικών στοιχείων μιας εταιρείας / οικονομικού οργανισμού. Επιπροσθέτως, ενημερώνουν / ειδοποιούν για το πόσο μια εταιρεία / οικονομικός οργανισμός έχει την δυνατότητα να επηρεάζει τα χρηματικά ποσά αλλά και τον χρόνο των ταμειακών ροών με δεδομένο / κύριο στοιχείο τις συνθήκες της οικονομίας (μακροοικονομίας) αλλά και του οικονομικού κλάδου στον οποίο ανήκει.

Επιπλέον οι Ταμειακές Ροές εξετάζουν / μελετούν το πόσο μια εταιρεία / οικονομικός οργανισμός έχει την δυνατότητα να προκαλέσει / δημιουργήσει ταμειακά διαθέσιμα αλλά και ταμειακά ισοδύναμα έτσι ώστε να δώσει τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους χρήστες να αντιπαραβάλλουν / συγκρίνουν διάφορες επιχειρήσεις / οικονομικούς οργανισμούς με αυτό το κριτήριο / κανόνα. Στα οικονομικά δεδομένα της επιχείρησης / οικονομικού οργανισμού εμβαθύνει η κατάσταση Ταμειακών Ροών με αποτέλεσμα ο ενδιαφερόμενος χρήστης να μπορεί να συγκρίνει / εξετάσει την επιχείρηση / οικονομικό οργανισμό και διαχρονικά αλλά και κλαδικά. Τέλος ο ενδιαφερόμενος χρήστης με τις Ταμειακές Ροές δεν επικεντρώνεται μόνο στα κέρδη αλλά και στις χρηματικές ροές για να αποκτήσει περισσότερα στοιχεία για την ρευστότητα της επιχείρησης / οικονομικού οργανισμού.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το θέμα της παρούσης πτυχιακής εργασίας είναι η «Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα», και αναλύεται ως εξής:

Αρχικά στη «Εισαγωγή» παρατίθενται εισαγωγικές έννοιες, ο Σκοπός, η Δομή, η Υπόθεση και η Μέθοδος συγγραφής της παρούσης πτυχιακής εργασίας.

Στο 1^ο κεφάλαιο με θέμα τα: «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα», θα παρουσιαστούν γενικά στοιχεία, το πεδίο εφαρμογής τους, η αναγκαιότητα των ΔΛΠ και τέλος τα ΔΛΠ και ελληνική νομοθεσία (Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση, Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ).

Στο 2^ο κεφάλαιο οι: «Ταμειακές Ροές», θα παρατεθούν γενικά στοιχεία, σχετικοί ορισμοί, οι έννοιες των κερδών και των ταμειακών διαθέσιμων και τέλος η σχέση / διεργασίες κέρδους και μετρητών.

Στο 3^ο κεφάλαιο οι: «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών με το ΔΛΠ 7», θα καταγραφούν γενικά στοιχεία, ο σκοπός του προτύπου: «ΔΛΠ 7», το πεδίο εφαρμογής του Δ.Λ.Π. 7, τα πλεονεκτήματα της Κατάστασης Ταμειακών Ροών και της πληροφόρηση για τις Ταμειακές Ροές και τέλος πραγματοποιείται παρουσίαση της Κατάστασης Ταμειακών Ροών (Γενικά στοιχεία, Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες, Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες, Ταμειακές Ροές από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες).

Στο 4^ο κεφάλαιο η: «Κατάρτιση Κατάστασης Ταμειακών Ροών» θα παρουσιαστούν γενικά στοιχεία, σχετικοί ορισμοί, η Έμμεση μέθοδος κατάρτισης της κατάστασης ΚΤΡ, η Άμεση μέθοδος κατάρτισης της ΚΤΡ, η κατάταξη των μετρητών σε πηγές και χρήσεις, τα πλεονεκτήματα και τυχόν προβλήματα - βασικές δυσκολίες κατάρτισης και τέλος η διεθνής βιβλιογραφική επισκόπηση του θέματος.

Στο 5^ο κεφάλαιο τα: «Παράδειγμα Κατάρτισης Κατάστασης Ταμειακών Ροών» δόθηκε αριθμητικό παράδειγμα Κατάρτισης Κατάστασης Ταμειακών Ροών, όπως τα στοιχεία για την Αρχική επένδυση της εταιρείας, τον Δανεισμό, τα Έξοδα λειτουργίας, τα Έσοδα από παραγωγή & εμπορία, τα Αποτελέσματα Χρήσεως και τέλος την Κατάσταση ταμειακών ροών της εταιρείας (από Λειτουργικές Δραστηριότητες, από Επενδύσεις, από Χρηματοδότηση) και την Μεταβολή Ταμείου και Λοιπών Διαθέσιμων.

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Στο 6^ο και τελευταίο κεφάλαιο της πτυχιακής εργασίας τα: «Συμπεράσματα» θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα της ανάλυσης και εφαρμογής των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

ABSTRACT

The subject of this dissertation is the «Analysis and Application of Cash Flows based on International Accounting Standards», and it is analyzed as follows:

First of all, «Introduction» introduces the introductory concepts, the purpose, the structure, the case and the writing method of this dissertation.

The first chapter «International Accounting Standards» will present general elements, their scope, the necessity of IAS and finally IAS and Greek law (Standards and Interpretations mandatory for the current financial year, Annual Improvements to IFRSs).

In Chapter 2 «Cash Flows» will be presented general information, relevant definitions, profits and cash disposals, and profit / cash relations / operations.

In Chapter 3 «Cash Flow Statements with IAS 7» will be given general disclosure, the purpose of the standard: «IAS 7», the scope of IAS. 7, the benefits of the Cash Flow Statement and the Cash Flow Statement, and a presentation of the Statement of Cash Flows (General Data, Cash Flows from Operating Activities, Cash Flows from Investment Activities, Cash Flows from Financing Activities).

The Chapter 4 the «Cash Flow Statement» will present general data, relevant definitions, the Indirect Method of Training of the State Emergency Situation, the Direct Method of Training of the KTP, the classification of the cash in sessions and uses, the advantages and any problems - training difficulties and finally the international bibliographic overview of the subject.

In Chapter 5, «Cash Flow Statement Example» was given a numerical example of Cash Flow Statement, such as Company Initial Investments, Loan, Operating Expenses, Production & Trading Income, Profit and Loss Statement, and finally Company Cash Flow Statement (from Operating Activities, from Investments, to Financing) and Change in Cash and Other Available.

In the sixth and final chapter of the dissertation «Conclusions» will be presented the results of the analysis and application of Cash Flows based on International Accounting Standards.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Ταμειακές Ροές

ΔΛΠ 7 «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών»

Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

ΔΠΧΠ: Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης

Δ.Π.Χ.Α.: Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

ΕΛΠ: Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

KEYWORDS

Cash flows

IAS 7 «Statement of Cash Flows»

International accounting standards

IFRS: International Financial Reporting Standards

IFRS: International Financial Reporting Standards

Greek GAAP: Greek Accounting Standards

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	4
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	6
ABSTRACT	8
ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ.....	9
KEYWORDS	9
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	10
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ – ΣΧΗΜΑΤΩΝ- ΕΞΙΣΩΣΕΩΝ	12
ΠΙΝΑΚΕΣ.....	12
ΣΧΗΜΑΤΑ	12
ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ	13
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ - ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ.....	14
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	15
1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ».....	18
1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	18
1.2 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	18
1.3 ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΛΠ.....	20
1.4 ΤΑ ΔΛΠ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ-ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.....	22
1.4.1 Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση..	22
1.4.2 Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ	25
2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ»	28
2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	28
2.2 ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ.....	30
2.3 ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	31

2.4	ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΕΡΔΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΩΝ	34
3	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 7».....	36
3.1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	36
3.2	ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ (ΔΛΠ 7)	37
3.3	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Δ.Λ.Π. 7.....	38
3.4	ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ.....	39
3.5	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	42
3.5.1	Γενικά στοιχεία	42
3.5.2	Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες.....	43
3.5.3	Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες.....	44
3.5.4	Ταμειακές Ροές από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες.....	45
4	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ»	47
4.1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	47
4.2	ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ.....	47
4.3	ΈΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΤΡ.....	48
4.4	ΑΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΡ	51
4.5	ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΣΕ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ.....	52
4.6	ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΤΡ.....	54
4.7	ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ.....	55
5	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ».....	59
5.1	ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	59
5.2	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	59
6	ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ»	65
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	70
	Πνευματικά δικαιώματα.....	72

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ – ΣΧΗΜΑΤΩΝ- ΕΙΣΩΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΕΣ

Πίνακας 2.1: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης παραδείγματος.	34
Πίνακας 4.1: Έμμεση μέθοδος παρουσίασης ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες.	49
Πίνακας 4.2: Παράδειγμα Έμμεσης μεθόδου κατάρτισης ταμειακών ροών από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.	50
Πίνακας 4.3: Παράδειγμα παρουσίασης Ταμειακών Ροών από Επιχειρηματικές (Λειτουργικές) δραστηριότητες με τη χρήση της Άμεσης μεθόδου.	52
Πίνακας 4.4: Κατάταξη σε πηγές και χρήσεις κεφαλαίου.	53
Πίνακας 5.1: Ενοποιημένος Ισολογισμός κατά την 31/12/2018 και 31/12/2017.	59
Πίνακας 5.2: Ενοποιημένος Λογαριασμός Αποτελεσμάτων για το έτος 2018.	60
Πίνακας 5.3: Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Άμεση Μέθοδος.	62
Πίνακας 5.4: 1. Εισπράξεις από πελάτες.	61
Πίνακας 5.5: Υπολογισμός Αποθεμάτων.	61
Πίνακας 5.6: Πληρωμές σε προμηθευτές.	61
Πίνακας 5.7: Είσπραξη από πώληση παγίων.	61
Πίνακας 5.8: Υπολογισμός αποσβέσεων.	62
Πίνακας 5.9: Πώληση παγίων.	62
Πίνακας 5.10: Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Έμμεση Μέθοδος.	63

ΣΧΗΜΑΤΑ

Σχήμα 2.1: Οι τρεις βασικές ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, στο πλαίσιο των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων.	29
Σχήμα 2.2: Οι βασικοί τομείς / κατηγορίες χρηματικών ροών του οικονομικού οργανισμού.	32

Σχήμα 2.3: Οι βασικοί λόγοι που οι λειτουργικές ταμειακές ροές δεν είναι ίδιες με τα καθαρά κέρδη.	32
Σχήμα 3.1: Ταξινόμηση ταμειακών ροών.	37
Σχήμα 3.2: Σημεία αξιολόγησης οντότητας από επενδυτές.	40
Σχήμα 3.3: Σημεία αξιολόγησης οντότητας από την διεύθυνσή της.	41
Σχήμα 3.4: Παραδείγματα ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες.	44

ΕΞΙΣΩΣΕΙΣ

Εξίσωση 4.1: Καθαρή Ταμειακή Ροή.	53
--	----

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ - ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ

ΔΛΠ: Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

ΔΠΧΠ: Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης

Δ.Π.Χ.Α.: Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

ΕΔΔΠΧΑ: Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

ΕΚ: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

ΕΛΠ: Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

Κ.Ν.: Κωδικοποίηση Νόμου

ΚΤΡ: Κατάσταση Ταμειακών Ροών

ΜΕΔ: Μόνιμη Επιτροπή Διερμηνειών

Ν.: Νόμος

ΣΕΕ: Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Υ.Α.: Υπεύθυνη Αρχή

IASC: International Accounting Standards committee (Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων)

IASB: International Accounting Standards Board (Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων)

IFRIC: International Financial Reporting Interpretations Committee (Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης)

SIC: Standing Interpretations Committee (Μόνιμη Επιτροπή Διερμηνειών)

Accrual basis accounting: Λογιστική Δεδουλευμένη Βάσης

Cash basis accounting: Λογιστική Ταμειακή Βάση

Options: Συμβάσεις Δικαιωμάτων Προαίρεσης

Swaps: Συμβάσεις Ανταλλαγών

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων πρωτοστάτησε η υποχρεωτική εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π.), διότι όσες εταιρείες (οικονομικοί οργανισμοί) είχαν την υποχρέωση να τηρούν τα Δ.Λ.Π. έπρεπε να συντάσσουν και την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, η οποία σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. αποτελεί μία από τις πέντε καταστάσεις της γκάμας των οικονομικών καταστάσεων. Η τροποποίηση του Ν.3487/2006 που έγινε στον Κ.Ν.2190/1920, προβλέπει ότι οι ανώνυμες εταιρείες που συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των οποίων μετοχές ή άλλες κινητές αξίες δεν είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, θα έχουν τη δυνατότητα να καταρτίζουν και Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων όπως και Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Οι Ταμειακές Ροές πληροφορούν για την μεταβολή της καθαρής περιουσίας και των χρηματοοικονομικών στοιχείων μιας εταιρείας. Επίσης, ενημερώνουν για το πόσο μια εταιρεία μπορεί να επηρεάζει τα ποσά και το χρόνο των ταμειακών ροών με δεδομένο τις συνθήκες της οικονομίας αλλά και του κλάδου στον οποίο ανήκει. Ακόμα οι Ταμειακές Ροές εξετάζουν το πόσο μια εταιρεία δύναται να δημιουργήσει ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα και να δώσει τη δυνατότητα στους χρήστες να συγκρίνουν διάφορες επιχειρήσεις με αυτό το κριτήριο. Στα οικονομικά δεδομένα της επιχείρησης εμβαθύνει η κατάσταση Ταμειακών Ροών με αποτέλεσμα ο χρήστης να μπορεί να εξετάσει την επιχείρηση και διαχρονικά αλλά και κλαδικά. Τέλος ο χρήστης με τις Ταμειακές Ροές δεν εστιάζει μόνο στα κέρδη αλλά και στις χρηματικές ροές προκειμένου να αποκτήσει καλύτερη εικόνα για την ρευστότητα της επιχείρησης.

Ωστόσο στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών παρουσιάζονται και κάποια δομικά μειονεκτήματα όπως:

1. Στις καταστάσεις ταμειακών ροών εμφανίζονται οι πηγές και οι χρήσεις κεφαλαίων με βάση ιστορικά γεγονότα.
2. Στις καταστάσεις ταμειακών ροών εμφανίζονται αυξομειώσεις στα στοιχεία του ενεργητικού, όπως αγορά παγίων ή αύξηση αποθεμάτων χωρίς όμως να φανεί αν η απαραίτητη δαπάνη για την αύξηση των παραπάνω στοιχείων ήταν αναγκαία ή επωφελής για την επιχείρηση. Δηλαδή δεν περιλαμβάνει κάποια ποιοτική πληροφορία για το αν οι αυξήσεις του ενεργητικού δημιουργήθηκαν λόγω της ανεπάρκειας της διοίκησης της

επιχείρησης στην προώθηση των πωλήσεων ή σκοπιμότητας αυτής στην πολιτική των πωλήσεων.

3. Στις καταστάσεις ταμειακών ροών εμφανίζονται αυξομειώσεις στην εισροή κεφαλαίων της επιχείρησης χωρίς να εξηγούν εάν αυτές ήταν απαραίτητες για τον στόχο της επιχείρησης ή εάν η άντληση τους έγινε με τον πιο συμφέροντα τρόπο ή εάν, τελικά, θα έπρεπε να είχε αποφευχθεί η άντληση τους με παράλληλο έλεγχο των στοιχείων του ενεργητικού ώστε να γίνει πιο αποτελεσματική η χρησιμοποίησή τους.
4. Στις καταστάσεις ταμειακών ροών δεν εμφανίζονται τα κεφάλαια στην περίπτωση μιας πολυεθνικής επιχείρησης, η οποία σε διάφορες χώρες έχει κι άλλες θυγατρικές επιχειρήσεις.
5. Στις καταστάσεις ταμειακών ροών δεν εμφανίζονται πληροφορίες όσον αφορά την δυνατότητα δανεισμού της επιχείρησης. Για παράδειγμα, μια μείωση της ρευστότητας της επιχείρησης μπορεί να μην ενδιαφέρει την επιχείρηση αν οι τράπεζες την ενισχύσουν. Αντιθέτως, μια αύξηση της ρευστότητας της επιχείρησης ενδεχομένως να οφείλεται στο γεγονός ότι αυτή υποχρεώθηκε από τις τράπεζες να περιορίσει τις εργασίες της, με τελικό αποτέλεσμα τη βελτίωση της ρευστότητάς της.

Με δεδομένο τα μειονεκτήματα της κατάστασης ταμειακών ροών η οποία απαντά γρήγορα και ποσοτικά για την προέλευση κεφαλαίων που μπήκαν στην επιχείρηση και το πώς χρησιμοποιήθηκαν, γίνεται σαφές ότι για ένα ολοκληρωμένο χρηματοοικονομικό έλεγχο της επιχείρησης είναι απαραίτητη η μελέτη της σε συνδυασμό με τον ισολογισμό, την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, το προσάρτημα, τη χρήση αριθμοδεικτών, καθώς και με άλλες διαθέσιμες πληροφορίες.

Εξάλλου όπως θα παρουσιαστεί και στην διεθνή βιβλιογραφία η επεξηγηματική ικανότητα της σε σχέση με τα κέρδη είναι μειωμένη χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το πληροφοριακό της περιεχόμενο δεν παρουσιάζει συμπληρωματική επεξηγηματική ικανότητα.

Σκοπός της παρούσης πτυχιακής εργασίας είναι να αναλυθούν τα οικονομικά στοιχεία αλλά και τα διάφορα «εργαλεία» / παράμετροι «εμβάθυνσης» της κατάστασης Ταμειακών Ροών στα οικονομικά στοιχεία / δεδομένα του οικονομικού οργανισμού, ώστε ο εκάστοτε ενδιαφερόμενος να έχει την ευχέρεια της ολικής εξέτασης του εκάστοτε οικονομικού οργανισμού, τόσο διαχρονικά όσο και κλαδικά (με βάση τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας στον οποίο ανήκει ο εκάστοτε οικονομικός οργανισμός).

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Για την πλήρη ανάλυση του θέματος αλλά και την εξαγωγή ορθών συμπερασμάτων, η δομή που ακολουθήθηκε κατά την συγγραφή της παρούσης πτυχιακής εργασίας έχει ως εξής:

- 1^ο κεφάλαιο με θέμα τα: «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα»
- 2^ο κεφάλαιο οι: «Ταμειακές Ροές»
- 3^ο κεφάλαιο οι: «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών με το ΔΛΠ 7»
- 4^ο κεφάλαιο η: «Κατάρτιση Κατάστασης Ταμειακών Ροών»
- 5^ο κεφάλαιο τα: «Παράδειγμα Κατάρτισης Κατάστασης Ταμειακών Ροών»
- 6^ο και τελευταίο κεφάλαιο τα: «Συμπεράσματα».

Η υπόθεση της παρούσης πτυχιακής εργασίας έγκειται σε ορθές επιταγές των Διεθνών Λογιστικών Πρότυπων και ιδιαίτερα του ΔΛΠ 7 με απώτερο στόχο την ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών σε έναν οποιοδήποτε οικονομικό οργανισμό.

Η μέθοδος για την συγγραφή της παρούσης πτυχιακής εργασίας είναι η τεχνική της βιβλιογραφικής έρευνας / επισκόπησης με στόχο την εξαγωγή ορθών συμπερασμάτων / αποτελεσμάτων.

1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ»

1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) αποτελούν ένα σύνολο λογιστικών αρχών, κανόνων, μεθόδων και διαδικασιών, που είναι γενικά αποδεκτές από τα Νομικά Πρόσωπα των χωρών που τα υιοθετούν αλλά και από τους αντίστοιχους οικονομικούς φορείς που τα εποπτεύουν. Με την καθιέρωση αυτών των αρχών δημιουργείται μια ομοιομορφία καταρτίσεως των Οικονομικών Καταστάσεων με σκοπό μια ακριβή, αληθή και ομοιόμορφη πληροφόρηση των χρηστών αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων (επενδυτών, μετόχων, πιστωτών, χρηματοοικονομικών αναλυτών, εργαζομένων, δημόσιων αρχών, κ.λπ.).

Ιδιαίτερα σημαντική είναι πλέον η σημασία και η συμβολή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων με την κατάργηση των οικονομικών συνόρων και την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας. Η έκφραση των Λογιστικών Αρχών και Κανόνων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων απαιτείται από την ενιαία λογιστική έκφραση των οικονομικών μεγεθών (Μπεκιάρης, 2017).

1.2 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το κύριο και πλέον αποδεκτό μέσο έκφρασης της λογιστικής επιστήμης είναι τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ). Πρόκειται για την κωδικοποίηση των λογιστικών αρχών, κανόνων και πολιτικών που πρέπει να ακολουθούν οι λογιστές και οι διοικήσεις των επιχειρήσεων κατά τη σύνταξη των οικονομικών τους καταστάσεων.

Μέσω των ΔΛΠ καθορίζονται οι κανονισμοί αναγνώρισης (καταχώρησης), επιμέτρησης (αποτίμησης), παρουσίασης και γνωστοποίησης οι οποίοι σχετίζονται με τις συναλλαγές και τα γεγονότα που είναι σημαντικά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Δηλαδή δείχνουν πώς πρέπει να απεικονίζονται συγκεκριμένες οικονομικές συναλλαγές και γεγονότα, προκειμένου η συμμόρφωση με αυτούς τους κανόνες να θεωρείται αναγκαία για την εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων (Αληφάντης, 2015).

Οι ΔΛΠ στοχεύουν στο να είναι οι αρχές και οι κανόνες ίδιοι για τις επιχειρήσεις παγκοσμίως. Με άλλα λόγια τα ΔΛΠ προσπαθούν να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που έχουν σχέση με τη λογιστική, όπως αυτή χρησιμοποιείται από τις επιχειρήσεις σε παγκόσμιο

επίπεδο. Η λογιστική αποτυπώνει συναλλαγές. Επίσης, τα ΔΛΠ φιλοδοξούν την κάλυψη με τις διατάξεις τους του συνόλου των παγκόσμιων συναλλαγών των επιχειρήσεων.

Τα ΔΛΠ αποτελούν ένα σύνολο κειμένων δύο χιλιάδων σελίδων. Εκτός από επιστημονικά κείμενα έχουν και νομικό χαρακτήρα. Αρχικά εκδόθηκαν στην αγγλική γλώσσα και κατόπιν για να αποτελέσουν ελληνικό νομικό κείμενο με βάση τις ρυθμίσεις που διέπουν τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μεταφράστηκαν επίσημα και στην ελληνική γλώσσα.

Σήμερα χρησιμοποιούνται δύο όροι για την αναφορά στα ΔΛΠ. Αναφέρεται είτε ο όρος «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα – ΔΛΠ» είτε ο όρος «Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης – ΔΠΧΠ». Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι αυτά που είχαν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASC – International Accounting Standards committee) μέχρι τον Μάρτιο του 2002 ονομαζόταν ΔΛΠ και μετά τον Μάρτιο του 2002, όσα νέα πρότυπα υιοθετούνται και εκδίδονται από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB - International Accounting Standards Board) ονομάζονται ΔΠΧΠ. Δηλαδή μέχρι την πλήρη αντικατάσταση των εβρισκόμενων σε ισχύ ΔΛΠ από νέα ΔΠΧΠ πρέπει να χρησιμοποιούνται και οι δύο όροι.

Συνεπώς ο όρος Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) σημαίνει: Πρότυπα και Διερμηνείες που έχουν υιοθετηθεί από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) και περιλαμβάνουν (Σταματόπουλος, 2015):

1. Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (ΔΠΧΠ)
2. Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) και,
3. Διερμηνείες που αναπτύχθηκαν από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΕΔΔΠΧΑ) (International Financial Reporting Interpretations Committee – IFRIC), ή την πρώην Μόνιμη Επιτροπή Διερμηνειών (ΜΕΔ) (Standing Interpretations Committee – SIC).

Τα ΔΠΧΠ βρίσκουν εφαρμογή στο σύνολο των επιχειρήσεων. Αν και έχουν σχεδιαστεί και αναφέρονται κυρίως σε συναλλαγές κερδοσκοπικών επιχειρήσεων (εμποροβιομηχανικές, χρηματοοικονομικά ιδρύματα, ασφαλιστικές επιχειρήσεις), ωστόσο μπορούν να αποτελέσουν μια βάση αναφοράς και για επιχειρήσεις μη κερδοσκοπικού σκοπού χαρακτήρα (επιχειρήσεις δημοσίου τομέα).

Μέσω των ΔΠΧΠ επιτυγχάνονται οι καταστατικοί τους στόχοι, κυρίως μέσω της ανάπτυξης και δημοσίευσης των ΔΠΧΠ και προωθείται η εφαρμογή των προτύπων σε γενικού σκοπού οικονομικές καταστάσεις και λοιπές χρηματοοικονομικές αναφορές.

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Στις υπόλοιπες χρηματοοικονομικές αναφορές περιέχονται πληροφορίες που παρέχονται εκτός των οικονομικών καταστάσεων γενικού σκοπού. Ως στόχο τους έχουν την υποβοήθεια των χρηστών ώστε να κατανοήσουν μια πλήρη σειρά οικονομικών καταστάσεων και να βελτιώσουν την ικανότητά τους να προβαίνουν σε αποδοτικές οικονομικές αποφάσεις.

Οι οικονομικές καταστάσεις γενικού σκοπού, απευθύνονται σε πολλούς χρήστες με διαφορετικές ανάγκες και απαιτήσεις πληροφόρησης (π.χ. μέτοχοι, πιστωτές, εποπτικές αρχές, εργαζόμενοι, επενδυτές).

Η κατάρτιση και δημοσίευση μιας πλήρους σειράς οικονομικών καταστάσεων (Ισολογισμός, Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης, Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, Κατάσταση Ταμειακών Ροών και Επεξηγηματικές Σημειώσεις) είναι το αποτέλεσμα εφαρμογής των αρχών που θέτουν τα ΔΠΧΠ.

Τέλος, η παροχή πληροφόρησης σχετικά με τη χρηματοοικονομική θέση, τα αποτελέσματα και τις ταμειακές ροές μιας επιχείρησης, που χρησιμεύει για τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών είναι η επιδίωξη μιας πλήρους σειράς οικονομικών καταστάσεων.

1.3 ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΛΠ

Οι δυνατότητες δανεισμού των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας με το άνοιγμα των κεφαλαιαγορών και χρηματαγορών, έχουν διεθνοποιηθεί. Ως εκ τούτου, οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις τέλους χρήσης των επιχειρήσεων, εξετάζονται σε διαφορετικές χώρες όπου ισχύουν διαφορετικοί κανόνες, βάσει των οποίων μετράται η περιουσία και το οικονομικό αποτέλεσμα της δραστηριότητάς τους.

Η συγκρισιμότητα μεταξύ των λογιστικών καταστάσεων που συντάσσονται από διάφορες επιχειρήσεις εξασφαλίζεται μέσα από την εφαρμογή ενιαίων Λογιστικών Προτύπων. Με τον περιορισμό του εύρους και της ποικιλίας των διαφορών που εντοπίζονται σε εναλλακτικές λογιστικές πρακτικές, σχετικά με το θέμα της ποσοτικοποίησης ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί. Επίσης μέσω της χρήσης των λογιστικών Προτύπων, οι λογιστικές καταστάσεις είναι περισσότερο συνεκτικές, καθώς η σύνταξή τους στηρίζεται σε ένα σύνολο προτύπων και διαδικασιών μεταξύ των οποίων υπάρχει μία λογική συνέχεια και συνέπεια, με αποτέλεσμα να αποφεύγονται οι αντιφάσεις και οι αντιθέσεις (Παπαδέας, 2017).

Με την καθιέρωση, λοιπόν, των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημιουργείται μια ολοκληρωμένη και αποτελεσματική αγορά κεφαλαίων, μέσω της αύξησης της δυνατότητας

σύγκρισης των καταστάσεων στην ενιαία αγορά, για τη διευκόλυνση του ανταγωνισμού και της κυκλοφορίας των κεφαλαίων.

Η εφαρμογή των ΔΛΠ πέρα από την αναγκαιότητα άρσης των εμποδίων στην κίνηση κεφαλαίων, είχε επιβληθεί μετά τη μεγάλη παγκόσμια χρηματιστηριακή κρίση της περιόδου 1999-2002 που δημιούργησαν τα σκάνδαλα των εταιρειών «Enron» και «WorldCom». Στο στόχαστρο όλων των κλάδων της οικονομίας βρέθηκε η λογιστική, καθώς θεωρήθηκε ότι οι ασαφείς κανόνες έδωσαν τα περιθώρια σε επίορκες διοικήσεις εταιριών να προβούν σε χειρισμούς με στόχο την παραπλάνηση των εταιριών.

Σε πάρα πολλές χώρες που δεν έχουν ακόμη υιοθετήσει τα ΔΛΠ τα υφιστάμενα εθνικά λογιστικά πλαίσια επιτρέπουν την εφαρμογή πολλών τεχνασμάτων «δημιουργικής λογιστικής» για αύξηση των κερδών και εξωραϊσμού του Ισολογισμού μιας οντότητας (Μανδήλας, 2013).

Συνεπώς, με τον όρο «δημιουργική λογιστική» δεν ορίζονται αποκλειστικά παράνομες πράξεις ή παραλήψεις, αλλά η εκμετάλλευση κενών ή ασαφειών στους λογιστικούς κανονισμούς ώστε να παρουσιαστεί συγκεκριμένη ευνοϊκή εικόνα στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η εφαρμογή των ΔΛΠ θα μειώσει δραστικά την εφαρμογή της «δημιουργικής λογιστικής» σε χώρες που είχαν ως δεδομένο ότι τα υφιστάμενα (προ – ΔΛΠ) λογιστικά πλαίσια έχουν αρκετά κενά και ασάφειες σε ορισμένα σημαντικά θέματα.

Για το λόγο αυτό, τόσο το IASB όσο και η IFRIC παίρνουν όλα τα αναγκαία μέτρα έτσι ώστε οι πρόνοιες των ΔΛΠ και των ΔΠΧΠ να «κλείνουν όλα τα παράθυρα» και να μειώνουν τις πιθανότητες χρήσης της δημιουργικής λογιστικής από οντότητες που εφαρμόζουν τα ΔΛΠ. Όμως, πάντα θα υπάρχουν «Εφευρετικοί λογιστές» που θα ανακαλύπτουν καινούργια μέσα και μεθόδους για να εφαρμόζουν τη «δημιουργική λογιστική».

Τέλος, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι είναι απαραίτητη η πλήρης εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, καθώς θα εξασφαλίσουν αξιοπιστία, ακρίβεια και ομοιομορφία στις οικονομικές καταστάσεις σε διεθνές επίπεδο και θα ενισχύσουν την εμπιστοσύνη των χρηστών των Οικονομικών Καταστάσεων όχι μόνο προς όφελος των ιδίων αλλά και της οικονομίας και της κοινωνίας γενικότερα (Παπαδέας, 2017).

1.4 ΤΑ ΔΛΠ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ-ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Αρχικά στις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εναρμονίστηκε η Ελληνική πολιτεία με το Ν.2992/2002 και κατόπιν με ένα πλήθος άλλων νόμων οι οποίοι προσαρμόζουν την Ελληνική Νομοθεσία στις απαιτήσεις των ΔΛΠ.

Η Ελλάδα με το Ν.2992/2002 στις 20/3/2002 υιοθέτησε τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1606/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εξακολουθεί να προσπαθεί να αλλάξει τις διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας οι οποίες εμποδίζουν την εφαρμογή των ΔΛΠ διευκολύνοντας έτσι τις επιχειρήσεις για την εφαρμογή τους.

Τα άρθρα Νέα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα των οποίων η εφαρμογή είναι υποχρεωτική από 01.01.2016 αποτελούν νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες με υποχρεωτική εφαρμογή για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1^η Ιανουαρίου 2016 ή μεταγενέστερα. Η επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

1.4.1 Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

1. ΔΠΧΑ 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία Κατεχόμενα προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες»

Με την παρούσα τροποποίηση διευκρινίζεται ότι η αλλαγή από μία μέθοδο διάθεσης σε μια άλλη (π.χ. πώληση ή διανομή στους ιδιοκτήτες) δεν πρέπει να θεωρείται σαν ένα νέο σχέδιο πώλησης αλλά μία συνέχιση του αρχικού σχεδίου. Άρα, δεν υπάρχει διακοπή της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 5. Επίσης διευκρινίζεται ότι η αλλαγή της μεθόδου διάθεσης δεν αλλάζει την ημερομηνία ταξινόμησης.

2. ΔΠΧΑ 7 «Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις»

Εξυπηρέτηση συμβάσεων μετά την μεταβίβαση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

Σε περίπτωση που μία επιχείρηση μεταβιβάζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο υπό όρους που επιτρέπουν στον μεταβιβάζοντα να αποαναγνωρίσει το περιουσιακό στοιχείο, τότε το ΔΠΧΑ 7 απαιτεί να γίνονται γνωστές όλες οι μορφές συνεχιζόμενης ανάμειξης που μπορεί να έχει η μεταβιβάζουσα επί των μεταβιβασθέντων περιουσιακών

στοιχείων. Ακόμα με το ΔΠΧΑ 7 παρέχονται οδηγίες σχετικά με το τι εννοεί με τον όρο «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Βέβαια έχουν προστεθεί και συγκεκριμένες οδηγίες προκειμένου να βοηθήσουν τις διοικήσεις να προσδιορίσουν εάν οι όροι μιας σύμβασης για εξυπηρέτηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν μεταβιβαστεί συνιστά «συνεχιζόμενη ανάμειξη». Με την τροποποίηση παρέχεται το δικαίωμα (αλλά όχι την υποχρέωση) αναδρομικής εφαρμογής.

Τέλος, αποσαφηνίζεται ότι η επιπρόσθετη γνωστοποίηση που απαιτείται από το ΔΠΧΑ 7 «Γνωστοποίηση - Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων» δεν είναι απαραίτητη για όλες τις ενδιάμεσες περιόδους, εκτός αν απαιτείται από το ΔΛΠ 34. Η τροποποίηση έχει αναδρομική ισχύ.

3. ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»

Η τροποποίηση βρίσκει εφαρμογή για ετήσιες λογιστικές περιόδους οι οποίες ξεκινούν την ή μετά την 1η Φεβρουαρίου 2015. Επίσης, διευκρινίζει ότι η αξιολόγηση της ύπαρξης ενεργού αγοράς υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων αξιολογείται βάσει του νομίσματος στο οποίο εκφράζεται η υποχρέωση και όχι βάσει της χώρας που υπάρχει η υποχρέωση. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει ενεργός αγορά υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων σε αυτό το νόμισμα, τότε χρησιμοποιούνται τα επιτόκια των κρατικών ομολόγων.

4. ΔΛΠ 34 «Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Αναφορά»

Με την παρούσα τροποποίηση διευκρινίζεται ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων, πρέπει να βρίσκονται είτε στις οικονομικές καταστάσεις είτε να ενσωματώνονται με παραπομπές μεταξύ των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και του σημείου όπου συμπεριλαμβάνονται στην ενδιάμεση οικονομική έκθεση (π.χ. στην έκθεση Διαχείρισης). Επίσης διευκρινίζεται ότι οι άλλες πληροφορίες, εντός της ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης πρέπει να διατίθεται στους χρήστες με τους ίδιους όρους και την ίδια στιγμή όπως και οι ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις. Στην περίπτωση που οι χρήστες δεν έχουν πρόσβαση στις λοιπές πληροφορίες με αυτόν τον τρόπο, τότε η ενδιάμεση οικονομική έκθεση είναι ελλιπής.

5. ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 «Εταιρείες Επενδύσεων: Εφαρμογή των εξαιρέσεων ενοποίησης»

Το Συμβούλιο στις 18 Δεκεμβρίου 2014 εξέδωσε τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28 για θέματα που έχουν προκύψει στο πλαίσιο της εφαρμογής των εξαιρέσεων ενοποίησης για τις Εταιρείες Επενδύσεων. Οι τροποποιήσεις έχουν εφαρμογή σε

ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να επιτρέπεται, και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

6. ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων»

Με τις τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 18 Δεκεμβρίου 2014, αποσαφηνίζεται ότι η σημαντικότητα εφαρμόζεται για το σύνολο των οικονομικών καταστάσεων και ότι η συμπερίληψη σε αυτές ασήμαντων πληροφοριών μπορεί να εμποδίσει την χρησιμότητα των γνωστοποιήσεων. Ακόμα, οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να χρησιμοποιούν την επαγγελματική τους κρίση, καθορίζοντας το που και με ποια σειρά παρουσιάζονται οι πληροφορίες στις γνωστοποιήσεις επί των οικονομικών καταστάσεων. Επίσης δίνονται διευκρινίσεις για θέματα που έχουν σχέση με τα υποσύνολα και την παρουσίαση των στοιχείων των λοιπών συνολικών εισοδημάτων που προκύπτουν από τις επενδύσεις που λογιστικοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015 (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

7. ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 38 «Διευκρινίσεις για τις επιτρεπτές μεθόδους απόσβεσης»

Με την συγκεκριμένη τροποποίηση διευκρινίζεται ότι η χρήση μεθόδων απόσβεσης βασισμένων στα έσοδα δεν είναι κατάλληλες για να υπολογιστούν οι αποσβέσεις ενός περιουσιακού στοιχείου, καθώς τα έσοδα δεν θεωρούνται κατάλληλη βάση επιμέτρησης της ανάλωσης των οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο. Ωστόσο η παρούσα θέση δεν ισχύει όταν το άυλο περιουσιακό στοιχείο εκφράζεται ως μέτρο υπολογισμού των εσόδων ή όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι τα έσοδα και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών που απορρέουν από το άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι στενά συνδεδεμένα. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 2 Δεκεμβρίου 2015 (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

8. ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 41 «Γεωργία: Καρποφόρα Φυτά»

Αυτές οι τροποποιήσεις φέρνουν τα καρποφόρα φυτά (bearer plants), τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για να αυξηθεί η παραγωγή, στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16 έτσι ώστε να αντιμετωπίζονται λογιστικά με τον ίδιο τρόπο όπως τα πάγια περιουσιακά στοιχεία. Η εφαρμογή αυτών των τροποποιήσεων είναι για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2016, με την νωρίτερη εφαρμογή να

επιτρέπεται, και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 23 Νοεμβρίου 2015 (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

9. ΔΛΠ 27 «Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις»

Με την τροποποίηση του ΔΛΠ 27 που εξέδωσε το Συμβούλιο στις 12 Αυγούστου 2014, επιτρέπεται σε μία οντότητα να χρησιμοποιείται η μέθοδος της καθαρής θέσης για τη λογιστικοποίηση των επενδύσεων της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς, στις ατομικές της οικονομικές καταστάσεις. Αυτό αποτελεί επιλογή λογιστικής πολιτικής για κάθε κατηγορία επενδύσεων. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 18 Δεκεμβρίου 2015 (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

10. ΔΠΧΑ 11 «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο»

Με την παρούσα τροποποίηση διευκρινίζεται ότι ένας επενδυτής εφαρμόζει την μέθοδο της «απόκτησης» όταν αποκτά συμμετοχή σε μία κοινή επιχείρηση. Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2016 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 24 Νοεμβρίου 2015 (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

11. ΔΛΠ 19 «Παροχές σε εργαζομένους-Εισφορές από εργαζόμενους»

Αυτή η τροποποίηση εφαρμόζεται για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Φεβρουαρίου 2015. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για εισφορές από εργαζομένους ή τρίτους σε προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο στόχος είναι η απλοποίηση του λογιστικού χειρισμού των εισφορών που είναι ανεξάρτητες από τον αριθμό των ετών υπηρεσίας των εργαζομένων, για παράδειγμα, για τις εισφορές των εργαζομένων που υπολογίζονται σύμφωνα με ένα σταθερό ποσοστό του μισθού (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

1.4.2 Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ

1. Δ.Π.Χ.Α. 1 Πρώτη εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς

Με αυτή την τροποποίηση διαγράφονται οι «Βραχυπρόθεσμες εξαιρέσεις από τα Δ.Π.Χ.Α.» που προβλέπονταν από το Προσάρτημα Ε του Δ.Π.Χ.Α. 1 με την αιτιολογία ότι έχουν υπηρετήσει πλέον τον σκοπό τους και δεν είναι πλέον απαραίτητες (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

2. ΔΛΠ 28 (Τροποποίηση) «Επιμέτρηση Συγγενών Επιχειρήσεων ή Κοινοπραξιών στην εύλογη αξία»

Η παρούσα τροποποίηση διευκρινίζει ότι η επιλογή που δίνεται σε συγγενείς ή σε κοινοπραξίες που κατέχονται από μια οντότητα που είναι ένας οργανισμός διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων, ή άλλης οντότητας που πληροί τις προϋποθέσεις να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, είναι διαθέσιμη για κάθε μια επένδυση σε συγγενή ή κοινοπραξία ξεχωριστά κατά την αρχική αναγνώριση (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

3. ΔΠΧΑ 12 «Γνωστοποιήσεις συμμετοχών σε άλλες οντότητες: Διευκρίνιση του σκοπού του προτύπου»

Με τη συγκεκριμένη τροποποίηση διευκρινίστηκε ότι το πεδίο εφαρμογής του προτύπου προσδιορίζοντας ότι οι απαιτήσεις γνωστοποίησης του προτύπου, εκτός από εκείνες των παραγράφων B10-B16, ισχύουν για τις συμμετοχές της οντότητας που αναφέρονται στην παράγραφο 5 που έχουν ταξινομηθεί ως κατεχόμενα για πώληση, ως κατεχόμενα για διανομή ή ως διακοπείσες δραστηριότητες σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

4. ΔΛΠ 40 «Επενδυτικά ακίνητα»

Το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016 οι τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40 που εξέδωσε διευκρινίζουν ότι μια οικονομική οντότητα μπορεί να μεταφέρει ένα ακίνητο προς ή από τις επενδύσεις σε ακίνητα, όταν, και μόνο όταν, υπάρχουν ενδείξεις αλλαγής της χρήσης. Στην περίπτωση που το ακίνητο πληροί ή παύει να πληροί, τον ορισμό των επενδύσεων σε ακίνητα, τότε προκύπτει μια αλλαγή της χρήσης. Βέβαια μια αλλαγή στις προθέσεις της διοίκησης για τη χρήση του ακινήτου από μόνη της δεν αποτελεί ένδειξη μιας αλλαγής στη χρήση (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

Η τροποποίηση εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

5. ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»

Με τη Διερμηνεία 22 διευκρινίζεται ο λογιστικός χειρισμός για τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν την είσπραξη ή την πληρωμή προκαταβολών σε ξένο νόμισμα. Συγκεκριμένα, βρίσκει εφαρμογή σε συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν η οικονομική οντότητα αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο ή μια μη νομισματική υποχρέωση που προκύπτει από την πληρωμή ή την είσπραξη προκαταβολών πριν η οικονομική οντότητα αναγνωρίσει το σχετικό περιουσιακό στοιχείο, έξοδο ή έσοδο. Η ημερομηνία της συναλλαγής, για τον σκοπό

του καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, σύμφωνα με τη διερμηνεία, είναι η ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης των μη νομισματικών προπληρωμών του περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης από λήψη προκαταβολής. Σε περίπτωση που υπάρχουν πολλαπλές πληρωμές ή εισπράξεις προκαταβολικά, τότε η ημερομηνία της συναλλαγής καθορίζεται για κάθε πληρωμή ή εισπράξη (Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven, 2017).

Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1^η Ιανουαρίου 2018 και δεν έχει υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ»

2.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σύμφωνα με την βιβλιογραφία οι «ταμειακές ροές» αντικατοπτρίζουν τις ροές των μετρητών στην επιχείρηση / οικονομικό οργανισμό στο διάστημα μιας χρονικής περιόδου (Γκίκας, Παπαδάκη, Σιουγλέ, Δεμοιράκος, & Τζόβας, 2016).

Εάν οι εκάστοτε ενδιαφερόμενοι γνωρίζουν το ύψος των ταμειακών ροών μιας επιχείρησης, παράλληλα είναι γνώστες της συνολικής οικονομικής «εικόνας» της και κάλλιστα μπορούν να προβούν σε χρηματοοικονομική ανάλυση και επιπλέον να λάβουν χρηματοοικονομικές αποφάσεις, όπως για παράδειγμα: η εξαγορά – συγχώνευση επιχειρήσεων, η έκδοση ομολογιών και άλλων.

Γεγονός αποτελεί ότι η «λογιστική δεδουλευμένης βάσης»¹, χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος ο οποίος προσμετρείται με βάση τα έσοδα και έξοδα της επιχείρησης, παράλληλα καταγράφεται η «δικαιολογητική βάση» για τον προσδιορισμό της «λογιστικής ταμειακής βάσης» (cash basis accounting / Η ταμειακή βάση αναφέρεται σε μια μείζονα λογιστική μέθοδο που αναγνωρίζει τα έσοδα και τα έξοδα κατά τη στιγμή που εισπράττονται ή πληρώνονται τα μετρητά. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με τη λογιστική σε δεδουλευμένη βάση, η οποία αναγνωρίζει έσοδα κατά τη στιγμή της απόκτησης των εσόδων και καταγράφει τα έξοδα όταν προκύπτουν υποχρεώσεις ανεξάρτητα από το πότε εισπράττονται ή καταβάλλονται τα μετρητά), (Investopedia-Cash Basis, 2018) (Μπεκιάρης, 2017).

Επιπλέον, οι έννοιες της «αποδοτικότητας» και της «ρευστότητας» αποτελούν καθοριστικούς αλλά και συγκρουόμενους παράγοντες της οικονομικής επίβλεψης / διαχείρισης της εκάστοτε επιχείρησης. Βέβαια βραχύβια υποχρέωση αποτελεί η ικανοποίηση της «ρευστότητας», αντιθέτως μακρόβια υποχρέωση αποτελεί η ικανοποίηση του σκοπού της «κερδοφορίας» (έσοδα – έξοδα = κέρδος) αλλά και της «αποδοτικότητας» (κέρδος / επένδυση) της εκάστοτε επιχείρησης. Σε αυτό το σημείο πρέπει να επισημανθεί ότι δεν υφίσταται απαραίτητη μέτρηση για τις «εισπράξεις» και τις «πληρωμές».

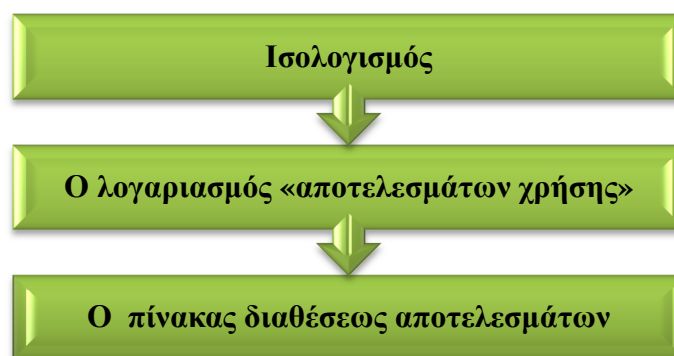
¹Η «λογιστική δεδουλευμένης βάσης» (accrual basis accounting) καταγράφει τα έσοδα όταν επιμερίζονται, δίχως να ερευνά τον χρόνο είσπραξης ή πληρωμής των μετρητών.

Βέβαια, είναι ουσιώδες να υπάρχει μία παραδεκτή μέτρηση των εισπράξεων και πληρωμών διότι η βραχύβια σταθερότητα της εκάστοτε επιχείρησης βασίζεται στην επάρκειά της να ανταποδίδει / εξοφλεί τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις και εφόσον –εν κατακλείδι– η ζητούμενη / τελική παράμετρος / κριτήριο επιτυχίας μιας οποιαδήποτε επιχειρηματικής ενέργειας / δραστηριότητας αποτελεί το τελικό «κέρδος» και η «αποδοτικότητα», δηλαδή το ύψος των μετρητών που θα εισπραχθούν σχετικά με την αρχική επένδυση (Στεφάνου, 2017).

Η παραδεκτή καταμέτρηση του συνολικού ύψους της «ταμειακής ροής», απ' όπου και αν προέρχεται, δηλαδή από λειτουργικές, επιχειρηματικές ή χρηματοδοτικές ενέργειες / δραστηριότητες), έτσι ώστε η εκάστοτε διοίκηση της επιχείρησης να μην παλινδρομεί σε εκκρεμείς καταστάσεις, είτε μεγάλης ταμειακής ροής είτε μη ικανοποιητικής ταμειακής ροής, αποτελεί άνευ προηγουμένου απαίτηση / αναγκαιότητα. Η πραγματοποίηση γενικά παραδεκτής μέτρησης των εισπράξεων και πληρωμών της εκάστοτε επιχειρηματικής ενέργειας / δραστηριότητας δύναται να ολοκληρωθεί με έναν από τους παρακάτω τρεις τρόπους (Στεφάνου, 2017):

1. Αρχικά, με την αναγνώριση της «λογιστικής ταμειακής βάσης», έναντι της «λογιστικής δεδουλευμένης βάσης».
2. Δεύτερον, με την δημιουργία / σύνταξη της κατάστασης «εισροών – εκροών μετρητών» (ταμειακών ροών), και την διάκριση ως τέταρτη κύρια / ουσιαστική ετήσια οικονομική κατάσταση.
3. Τέλος, με την εφαρμογή των αριθμοδεικτών ρευστότητας.

Σύμφωνα με την βιβλιογραφία οι τρεις ουσιαστικές / κύριες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, στην βάση / πλαίσιο των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, είναι οι εξής: ο Ισολογισμός, ο λογαριασμός «αποτελεσμάτων χρήσης» και τέλος ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων, όπως φαίνονται στο παρακάτω Σχήμα 2.1.

Σχήμα 2.1: Οι τρεις βασικές ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, στο πλαίσιο των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων.

Πηγή: (Στεφάνου, 2017).

2.2 ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Για να γίνει καλύτερα και πληρέστερα η κατανόηση, δηλαδή η σαφής και πλήρης αντίληψη των «ταμειακών Ροών», θα πραγματοποιηθεί η καταγραφή του εννοιολογικού περιεχομένου των παρακάτω βασικών όρων (Μπεκιάρης, 2017):

«Ταμειακές Ροές»: είναι οι «εισροές» αλλά και οι «εκροές» των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων ενός οικονομικού οργανισμού.

«Λειτουργικές Δραστηριότητες»: είναι οι βασικές ενέργειες / δραστηριότητες σχηματισμού εσόδων ενός οικονομικού οργανισμού αλλά και άλλων ενεργειών / δραστηριοτήτων που δεν θεωρούνται επενδυτικές ή χρηματοδοτικές.

«Επενδυτικές Δραστηριότητες»: είναι η δημιουργία / απόκτηση αλλά και η πώληση / διάθεση μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων και άλλων διαφορετικών επενδύσεων, οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται στα ταμιακά ισοδύναμα.

«Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες»: είναι οι βασικές ενέργειες / δραστηριότητες που έχουν ως αποτέλεσμα τις διακυμάνσεις στο μέγεθος και στη δημιουργία του «μετοχικού κεφαλαίου» και του «δανεισμού» της επιχείρησης.

«Ταμειακά Διαθέσιμα» (Μετρητά): είναι τα χρήματα που περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο του οικονομικού οργανισμού και επιπλέον από «καταθέσεις όψεως» που μπορεί να αναληφθούν οποτεδήποτε / άμεσα.

«Ταμειακά Ισοδύναμα»: είναι οι βραχυπρόθεσμες «επενδύσεις υψηλής ρευστότητας», οι οποίες είναι άμεσα τροποποιήσιμες / μετατρέψιμες σε ειδικά / προσδιορισμένα ποσά «ταμειακών διαθεσίμων» και οι οποίες παραπέμπονται σε μικρό κίνδυνο διαφοροποίησης / μεταβολής της αξίας τους. Τα «ταμειακά ισοδύναμα» κατέχονται από τον οικονομικό οργανισμό για την διαχείριση των βραχυχρόνιων ταμειακών αναγκών του και όχι για επενδυτικούς σκοπούς.

Τέλος για να μπορούν να λογίζονται οι εκάστοτε επενδύσεις ως «ισοδύναμο μετρητών» θα πρέπει να είναι άμεσα τροποποιήσιμες σε ταξινομημένο / προσδιορισμένο ποσό

μετρητών και να έχουν μικρό κίνδυνο για διαφοροποίηση / μεταβολή στην αξία τους. Βέβαια πρέπει να έχουν και βραχύβια λήξη².

Οι συμμετοχές στο κεφάλαιο άλλων οικονομικών οργανισμών, δεν λογίζονται «ταμειακά ισοδύναμα». Βέβαια εξαίρεση στον κανόνα αποτελούν οι προνομιούχες μετοχές οι οποίες αποκτήθηκαν λίγο πριν τη λήξη τους και με προσδιορισμένη ημερομηνία εξαγοράς από τον εκδότη.

Κατά βάση ο τραπεζικός δανεισμός λογίζεται ως χρηματοδοτική δραστηριότητα. Σε πολλές χώρες βέβαια, η τραπεζική υπερανάλληψη λογίζεται ως αδιάρρηκτο κομμάτι της διαχείρισης μετρητών και λογίζεται ως μέρος των μετρητών και ισοδύναμων μετρητών. Ένα βασικό σημείο αυτών των τραπεζικών διακανονισμών θεωρείται ότι το υπόλοιπο στην τράπεζα πολλές φορές διαφοροποιείται / μεταβάλλεται από θετικό σε αρνητικό (υπερανάλληψη), βέβαια το χρεωστικό υπόλοιπο πάντα έχει ένα συγκεκριμένο ανώτατο όριο.

Οι «ταμειακές ροές» δεν περιλαμβάνουν κίνηση μεταξύ των οικονομικών στοιχείων που είναι αναπόσπαστο κομμάτι των μετρητών και ισοδύναμων μετρητών, διότι αποτελούν κομμάτι της διαχείρισης μετρητών και όχι των λειτουργικών, επενδυτικών και χρηματοδοτικών ενεργειών / δραστηριοτήτων (Μπεκιάρης, 2017).

2.3 ΚΕΡΛΗ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Για την περαιτέρω κατανόηση της λειτουργίας της «Κατάστασης Ταμειακών Ροών», αρχικά χρειάζεται αποσαφήνιση κυρίων / βασικών αρχών και εννοιών. Όπως ειπώθηκε και παραπάνω τα «μετρητά» ισοδυναμούν με πραγματικό χρήμα, έτσι δεν υφίστανται διαφορετικές σημασίες / παραδοχές ή και εκτιμήσεις στους αριθμούς. Τα «χρήματα» τα οποία εισρέουν σε έναν οικονομικό οργανισμό, φέρουν θετικό (+) πρόσημο, ενώ τα «χρήματα» τα οποία εκρέουν, φέρουν αρνητικό (-) πρόσημο, τέλος το άθροισμά τους (εισροές + εκροές) αποτελούν τα «καθαρά ταμειακά διαθέσιμα». Επιπλέον για πληρέστερη πληροφόρηση οι διάφορες χρηματικές ροές του οικονομικού οργανισμού θα διαχωρίζονται σε τρεις βασικούς τομείς / κατηγορίες, οι οποίες είναι οι: λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες (Σχήμα 2.2) (Στεφάνου, 2017).

²Για παράδειγμα 3 μήνες ή λιγότερο από την απόκτησή τους και όχι από την ημερομηνία του Ισολογισμού.

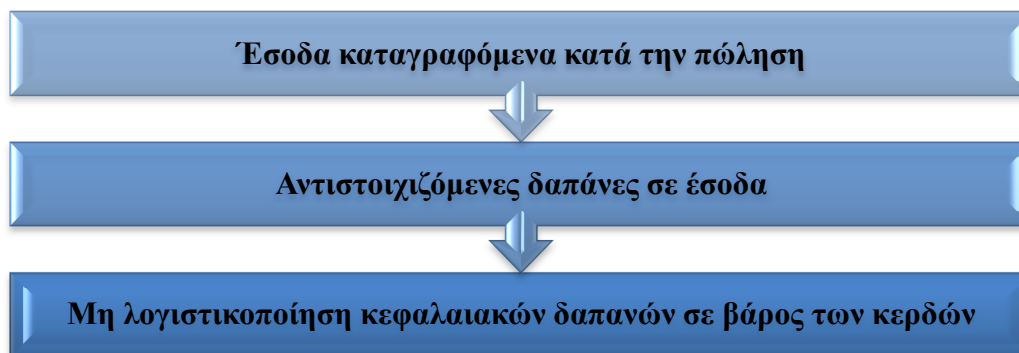

Σχήμα 2.2: Οι βασικοί τομείς / κατηγορίες χρηματικών ροών του οικονομικού οργανισμού.

Πηγή: (Στεφάνου, 2017).

Επιπροσθέτως πρέπει να αποσαφηνιστεί το θετικό και το αρνητικό χρηματικό / οικονομικό μέγεθος. Ενδεχομένως ένα οικονομικό στοιχείο να αυξάνεται και να εγγράφεται στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών με μείον (-) αρνητικό πρόσημο (για παράδειγμα η αύξηση των εισπρακτέων λογαριασμών).

Πολλοί είναι οι λόγοι / αιτιότητα για την οποία τα «κέρδη» δεν συμφωνούν/ ταυτίζονται με τα «μετρητά» που εισρέουν στον οικονομικό οργανισμό, και αυτό συμβαίνει διότι τα «μετρητά» ίσως να προκύπτουν από διάφορα δάνεια ή από επενδυτές, έτσι δεν καταγράφονται / προσμετρούνται στα «αποτελέσματα χρήσεως». Βέβαια και οι «λειτουργικές ταμειακές ροές» δεν είναι όμοιες με τα «καθαρά κέρδη», και οι κύριοι λόγοι που συμβαίνει αυτό φαίνονται στο παρακάτω Σχήμα 2.3 (Στεφάνου, 2017):

Σχήμα 2.3: Οι βασικοί λόγοι που οι λειτουργικές ταμειακές ροές δεν είναι ίδιες με τα καθαρά κέρδη.

Πηγή: (Στεφάνου, 2017).

Και αναλυτικότερα (Στεφάνου, 2017):

1. Έσοδα καταγραφόμενα κατά την πώληση. Εν ολίγοις, μια οποιαδήποτε «πώληση» καταχωρείται όποτε η εταιρεία πουλά / παρέχει ένα προϊόν ή μια υπηρεσία. Βέβαια αρκετοί οικονομικοί οργανισμοί πληρώνουν με πίστωση, έτσι δημιουργείται ένας αρκετά

μεγάλος ετεροχρονισμός στον χρόνο που τα μετρητά θα εισρεύσουν στην επιχείρηση. Έτσι τα «έσοδα» σε έναν οικονομικό οργανισμό, απεικονίζουν μια «υπόσχεση» των εκάστοτε πελατών να εξοφλήσουν τα προσφερόμενα εμπορεύματα ή υπηρεσίες. Αντιθέτως στις «ταμειακές ροές» οι οικονομικές συναλλαγές είναι μετρητά.

2. **Αντιστοιχιζόμενες δαπάνες σε έσοδα.** Κύριος σκοπός των «αποτελεσμάτων χρήσεως» είναι η πρόσθεση όλων των εξόδων αλλά και των δαπανών που αντιστοιχούν σε δημιουργία εισοδήματος σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Οι «δαπάνες», ίσως να μην αντιστοιχούν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Μερικές ίσως να έχουν καταβληθεί νωρίτερα (όπως για παράδειγμα ενοίκια) και άλλες να καταβάλλονται σε μετέπειτα χρονική στιγμή, δηλαδή κατά τον χρόνο εξόφλησης των πιστωτών. Άρα οι «δαπάνες» στα αποτελέσματα χρήσεως δεν απεικονίζουν πραγματικά χρήματα που εκρέουν από τον οικονομικό οργανισμό. Αντιθέτως, η «Κατάσταση Ταμειακών Ροών» απεικονίζει / παρουσιάζει τα χρήματα που εισρέουν ή εκρέουν από τον οικονομικό οργανισμό κατά τη χρονική διάρκεια μιας ορισμένης περιόδου.
3. **Μη λογιστικοποίηση κεφαλαιακών δαπανών σε βάρος των κερδών.** Όταν δημιουργείται μια «κεφαλαιακή δαπάνη» δεν απεικονίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως. Αυτό που απεικονίζεται είναι μόνο η «απόσβεση», η οποία έχει τη ιδιότητα «χρέωσης» έναντι των εσόδων. Άρα ο οικονομικός οργανισμός, δύναται να αποκτά πάγια περιουσιακά στοιχεία και η «δαπάνη» θα απεικονίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως βαθμιαία, σε όλη τη διάρκεια ωφέλιμης ζωής του κάθε περιουσιακού στοιχείου. Αυτό βέβαια δεν ισχύει για τα «ταμειακά διαθέσιμα». Τις πιο πολλές φορές όλα τα περιουσιακά στοιχεία έχουν εξοφληθεί / πληρωθεί σε χρόνο πριν από την πλήρη απόσβεσή τους και οι χρηματικές μονάδες που χρησιμοποιήθηκαν για την εξόφλησή τους απεικονίζονται στην κατάσταση ταμειακών ροών.

Τέλος, μακροπρόθεσμα πρέπει να υφίσταται ισορροπία μεταξύ του ύψους των κερδών και του ύψους των μετρητών. Βέβαια οι «εισπρακτέοι λογαριασμοί» θα εισπραχθούν, και ως αποτέλεσμα οι πωλήσεις θα μετατραπούν σε μετρητά. Οι πληρωτέοι λογαριασμοί θα πληρωθούν, και ως αποτέλεσμα οι δαπάνες θα αντισταθμιστούν από τη μία χρονική περίοδο στην άλλη. Οι «κεφαλαιακές δαπάνες» θα αποσβεστούν, και ως αποτέλεσμα οι χρεώσεις έναντι των εσόδων θα αντισταθμιστούν με τα χρηματικά διαθέσιμα που δαπανώνται για την αγορά νέων περιουσιακών στοιχείων. Συμπερασματικά, για να συμβούν όλα τα παραπάνω προϋποθέτουν εύρυθμη λειτουργία για τον οικονομικό οργανισμό. Έως ότου συμβεί το σημείο ισορροπίας για τον οικονομικό οργανισμό, η διάκριση σε χρηματικά ποσά μεταξύ κέρδους και μετρητών μπορεί να αναπαράξει πολλά κι διάφορα οικονομικά προβλήματα.

2.4 ΔΙΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΕΡΔΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΤΩΝ

Για την καλύτερη κατανόηση της υπάρχουσας διαφοράς μεταξύ του «κέρδους» και των «μετρητών», παρατίθενται ένα απλοποιημένο παράδειγμα.

Ένας οικονομικός οργανισμός έχει «ταμειακά διαθέσιμα» στην τράπεζα: 100.000€, και για τους τρεις πρώτους μήνες οι «πωλήσεις» του είναι οι εξής: 200.000€, 300.000€ και 450.000€. Το «κόστος» των πωληθέντων προϊόντων αντιστοιχεί στο 60% των «πωλήσεων» και οι «μηνιαίες λειτουργικές δαπάνες» του έχουν το ποσό των 100.000€.

Παρακάτω στον πίνακα 2.1 παρατίθενται η απλουστευμένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης για τους πρώτους τρεις μήνες, και έχει ως εξής (Γεωργόπουλος, 2016):

Πίνακας 2.1: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης παραδείγματος.

	Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος
Πωλήσεις	200.000	300.000	450.000
Κόστος Πωληθέντων	120.000	180.000	270.000
Μικτά Κέρδη	80.000	120.000	180.000
Λειτουργικές Δαπάνες	100.000	100.000	100.000
Καθαρά Κέρδη	(20.000)	120.000	80.000

Πηγή: (Γεωργόπουλος, 2016).

Κατά την καλύτερη παρατήρηση των «ταμειακών ροών» του οικονομικού οργανισμού διαφαίνεται διαφορετική «οικονομική» εικόνα. Δηλαδή, έστω ότι ο οικονομικός οργανισμός έχει ρήτρα να πληρώνει τους προμηθευτές του κάθε 30 ημέρες και να εισπράττει από τους πελάτες του κάθε 60 ημέρες. Το οικονομικό αποτέλεσμα του παραπάνω συλλογισμού είναι ότι:

- Τον Ιανουάριο ο οικονομικός οργανισμός θα κατέχει «εισπρακτέους λογαριασμούς» από τις πωλήσεις της τάξης των 200.000€, ενώ θα κατέχει εκροές της τάξης των 100.000 € για τις «λειτουργικές δαπάνες». Άρα το συνολικό ποσό των αρχικών ταμειακών διαθεσίμων θα είναι της τάξης των 100.000€.
- Τον Φεβρουάριο ο οικονομικός οργανισμός δεν θα εισπράττει χρήματα αλλά θα έχει εισπρακτέους λογαριασμούς ύψους 500.000 € (200.000€ + 300.000€). Εν συνεχεία πρέπει να πληρώσει τους προμηθευτές του Ιανουαρίου, συν τα γενικά έξοδα του μήνα, με τις συνολικές εκροές να φθάνουν στο ποσό των 220.000 € (120.000€ + 100.000€).

- Τέλος τον Μάρτιο ο οικονομικός οργανισμός εισπράττει τις πωλήσεις του Ιανουαρίου (200.000€) και ταυτόχρονα πληρώνει τους προμηθευτές του Φεβρουαρίου (180.000€) και τα λειτουργικά έξοδα του Μαρτίου (100.000€). Έτσι τα «συνολικά ταμειακά διαθέσιμα» για τον μήνα Μάρτιο είναι και πάλι αρνητικά.

Αυτή η ατέρμονη –οικονομική- κατάσταση διαιωνίζεται συνεχώς, ακόμη και όταν ο οικονομικός οργανισμός αναπτύσσεται κάθε μήνα, διότι τα «ταμειακά της διαθέσιμα» θα είναι συνέχεια αρνητικά, αφού μαζί με τις «πωλήσεις» θα αυξάνεται συνέχεια και το «κόστος» πωληθέντων. Με βασική προϋπόθεση την παρέκκλιση / αναντιστοιχία εισροών-εκροών, στον οικονομικό οργανισμό θα δημιουργούνται συνέχεια πρόβλημα ρευστότητας. Βέβαια αυτό το οικονομικό πρόβλημα το αντιμετωπίζουν πολλοί οικονομικοί οργανισμοί.

Αντιθέτως, αν ένας οικονομικός οργανισμός εισπράττει τα μετρητά των πωλήσεών του πριν ακόμη πραγματοποιήσει τις πληρωμές στους προμηθευτές της (για παράδειγμα επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου), θα κατέχει θετικές «ταμειακές ροές», ακόμη και αν δεν κατέχει μηνιαία λογιστικά κέρδη. Το πρόβλημα σε αυτή την περίπτωση είναι ότι η αύξηση των μετρητών ίσως δημιουργήσει μια εσφαλμένη οικονομική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του οικονομικού οργανισμού (Γεωργόπουλος, 2016).

Τέλος, και στις δύο καταστάσεις καταγράφεται μόνο η βραχύβια οικονομική εικόνα του οικονομικού οργανισμού. Τελικά, και σύμφωνα με τον σκοπό του, κάθε οικονομικός οργανισμός θα πρέπει να είναι κερδοφόρος, σύμφωνα με τα «αποτελέσματα χρήσης». Βέβαια, μακροπρόθεσμα οι «ταμειακές ροές» δεν διαφυλάττουν από την ζημία / έλλειψη κερδοφορίας. Συμπερασματικά, τα κέρδη κατευθύνουν σε «ταμειακές εισροές» και οι ζημίες κατευθύνουν σε «ταμειακές εκροές». Άρα το κυρίως πρόβλημα βρίσκεται στον χρονικό προσδιορισμό των ταμειακών ροών.

3 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΜΕ ΤΟ ΔΛΠ 7»

3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στις Οικονομικές Καταστάσεις των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων δεν περιλαμβάνονταν η Κατάσταση Ταμειακών Ροών, όπως για πολλά χρόνια αυτά είχαν θεσμοθετηθεί και εφαρμοστεί. Η επιβολή τους πραγματοποιήθηκε στο πρόσφατο παρελθόν μόνο για τις εταιρείες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο και σχετικά πρόσφατα για τις μεγάλες μη εισηγμένες εταιρείες, που είναι μητρικές ομίλων (Στεφάνου, 2017).

Αυτό σημαίνει ότι μέχρι να εφαρμοστούν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα στην Ελλάδα όσες ανώνυμες εταιρείες είχαν μετοχές ή άλλες κινητές αξίες εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά είχαν την υποχρέωση να συντάσσουν Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Επίσης, υποχρεούνται κάθε χρόνο να την δημοσιεύουν στο Ετήσιο Δελτίο τους σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14-11-2000 και 7/732/15-02-2006. Μάλιστα συγκεκριμένα πρότυπα καταστάσεων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και από το εποπτεύον Υπουργείο Ανάπτυξης είχαν εκδοθεί για τις ταμειακές ροές (Γεωργόπουλος, 2016).

Κατόπιν, όσες εταιρείες είναι υποχρεωμένες να τηρούν τα Δ.Λ.Π. με την υποχρεωτική εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, τόσες πρέπει να συντάσσουν και την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, αφού πρόκειται για μια από τις πέντε καταστάσεις που συνθέτουν μια πλήρη σειρά οικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. Στον Κ.Ν. 2190/1920 μετά την τελευταία τροποποίηση (Ν. 3487/2006), όσες ανώνυμες εταιρείες συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των οποίων μετοχές ή άλλες κινητές αξίες δεν έχουν εισαχθεί σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, καθώς και οι ενοποιούμενες σε αυτές επιχειρήσεις, αυτές καταρτίζουν Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, καθώς και Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

Κατά τη σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών το Δ.Λ.Π. 7 θέτει το πλαίσιο των αρχών και κανόνων που θα πρέπει να ακολουθούνται. Με τις Καταστάσεις Ταμειακών Ροών οι χρήστες των οικονομικών καταστάσεων πληροφορούνται σχετικά με τη δυνατότητα που έχει μία επιχείρηση / οικονομικό οργανισμό να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα, το χρόνο και

τη βεβαιότητα της δημιουργίας των διαθεσίμων αυτών, καθώς και τις απαραίτητες πληροφορίες για τη χρήση αυτών, από τη Διοίκηση της επιχείρησης (Γεωργόπουλος, 2016).

Τα ΔΠΧΠ αφού αξιολογήσουν τη σημασία των σχετικών πληροφοριών, θεωρούν τη σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών υποχρεωτική και απαραίτητη για τις οικονομικές καταστάσεις.

3.2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ (ΔΛΠ 7)

Η παροχή πληροφοριών σχετικά με τις ταμειακές εισπράξεις και πληρωμές κατά τη διάρκεια μιας περιόδου, συνήθως της λογιστικής χρήσεως, είναι ο βασικός σκοπός της καταστάσεως ταμειακής ροής. Εκτός από αυτό, με τις καταστάσεις ταμειακής ροής παρέχονται πληροφορίες για τις ταμειακές εισπράξεις και πληρωμές και τις καθαρές ταμειακές ροές που απορρέουν από τις καθημερινές εργασίες, αλλά και για τις επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες μιας επιχείρησης (Πρωτοψάλτης, 1999).

Το Δ.Λ.Π 7 σύμφωνα με τα κείμενα των ΔΛΠ είναι παρέχει πληροφορίες για τις ιστορικές μεταβολές στα μετρητά και στα ταμειακά ισοδύναμα μίας επιχείρησης, μέσω της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, κατατάσσοντας αυτές από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες σε ταμειακές ροές.

Δηλαδή όπως δείχνει και το Σχήμα 3.1, οι ταμειακές ροές κάθε επιχείρησης ταξινομούνται και παρουσιάζονται σε τρεις επιμέρους κατηγορίες:

Σχήμα 3.1: Ταξινόμηση ταμειακών ροών.

Πηγή: (Πρωτοψάλτης, 1999).

Πιο συγκεκριμένα:

1. **Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες.** Πρόκειται για τις κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης, οι οποίες μπορούν να παρουσιαστούν είτε με την άμεση είτε με την έμμεση μέθοδο.
2. **Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες.** Πρόκειται για την απόκτηση και διάθεση μακροπροθέσμων στοιχείων του Ενεργητικού και άλλων επενδύσεων που δεν συμπεριλαμβάνονται στα ταμειακά ισοδύναμα.
3. **Ταμειακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες.** Πρόκειται για τις δραστηριότητες που καταλήγουν σε μεταβολές στο μέγεθος και στη συγκρότηση των ιδίων κεφαλαίων και του δανεισμού της επιχείρησης.

Στους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων οι πιο πάνω πληροφορίες είναι χρήσιμες καθώς τους δίνουν τη δυνατότητα για αξιολόγηση (Συκιανάκης, et al., 2016):

- ✓ Των μεταβολών στο ενεργητικό και των υποχρεώσεων της οντότητας
- ✓ Των μεταβολών στη χρηματοοικονομική της δομή (συμπεριλαμβανομένης της ρευστότητας και της φερεγγυότητας)
- ✓ Της ικανότητάς της να αφομοιώνει τις αλλαγές στο περιβάλλον και να εκμεταλλεύεται τις ευκαιρίες με σωστό προγραμματισμό στις εισπράξεις και στις πληρωμές
- ✓ Της ικανότητάς της να παράγει μετρητά και ισοδύναμα μετρητών
- ✓ Της δυνατότητάς της να παράγει μελλοντικές ταμειακές ροές και
- ✓ Της πιθανότητας να αντιμετωπίσει προβλήματα ρευστότητας στο μέλλον.

Γενικά είναι χρήσιμες οι πληροφορίες ως προς τις ταμειακές ροές μιας επιχείρησης. Χρησιμεύουν για την παροχή στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων μιας βάσης, να εκτιμούν τη δυνατότητα της επιχείρησης να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, αλλά και τις ανάγκες της επιχείρησης να χρησιμοποιεί αυτές τις ταμειακές ροές. Οι οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τους χρήστες απαιτούν μία εκτίμηση της δυνατότητας μιας επιχείρησης να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα καθώς και του χρόνου και της βεβαιότητας της δημιουργίας των διαθεσίμων αυτών.

3.3 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ Δ.Λ.Π. 7

Με το Δ.Λ.Π. 7 προβλέπεται ότι η κάθε οντότητα πρέπει να ετοιμάζει μια Κατάσταση Ταμειακών Ροών όπως προστάζουν οι πρόνοιες του ΔΛΠ 7. Επίσης πρέπει να την

παρουσιάζει ως αναπόσπαστο μέρος των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων για κάθε περίοδο για την οποία παρουσιάζονται χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων μια επιχείρησης τους ενδιαφέρει για το πώς η επιχείρηση / οικονομικός οργανισμός μπορεί να δημιουργήσει και να χρησιμοποιήσει τα ταμιακά της διαθέσιμα και ισοδύναμα. Ο τρόπος που δημιουργούνται τα διαθέσιμα αυτά καθώς και η χρήση τους από την επιχείρηση / οικονομικό οργανισμό δεν εξαρτώνται από τη φύση της επιχείρησης και από το αν θεωρούνται προϊόν της επιχείρησης. Ανεξάρτητα από τις διαφορές που έχουν στις κύριες δραστηριότητές τους που δημιουργούν έσοδα, όλες οι επιχειρήσεις χρειάζονται τα ταμειακά διαθέσιμα για τους ίδιους ουσιαστικά λόγους. Δηλαδή για να διεξάγουν τις δραστηριότητές τους, να πληρώνουν τις υποχρεώσεις τους και να παρέχουν οφέλη (απόδοση) στους επενδυτές τους (Συκιανάκης, et al., 2016).

Το κέρδος δεν είναι το ίδιο όπως τα μετρητά, όπως και κερδοφορία δεν σημαίνει ρευστότητα, ενώ ακόμα και επικερδείς επιχειρήσεις «χρεοκοπούν».

Ως εκ τούτου, γι' αυτό το Πρότυπο επιβάλλει σε όλες τις επιχειρήσεις να καταρτίζουν και να παρουσιάζουν την Κατάσταση Ταμειακών Ροών.

3.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΡΟΕΣ

Όταν η κατάσταση ταμιακών ροών χρησιμοποιείται συνδυαστικά με τις υπόλοιπες οικονομικές καταστάσεις, παρέχονται πληροφορίες στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων μέσω των οποίων εκτιμώνται οι μεταβολές στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία (ίδια κεφάλαια) μιας επιχείρησης. Επίσης, εκτιμώνται η χρηματοοικονομική δομή της (συμπεριλαμβανομένου της ρευστότητας και φερεγγυότητας) και οι δυνατότητές της να επηρεάζει τα ποσά και το χρόνο των ταμειακών ροών της, ώστε να τις προσαρμόζει στην αλλαγή των συνθηκών και των ευκαιριών που της παρουσιάζονται (Μπεκιάρης, 2017).

Όπως ήδη αναφέρθηκε οι πληροφορίες για τις ταμιακές ροές είναι χρήσιμες ώστε να εκτιμηθεί η δυνατότητα της επιχείρησης να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα. Ακόμα είναι χρήσιμες διότι επιτρέπουν στους χρήστες να αναπτύξουν υποδείγματα των διαφόρων επιχειρήσεων προκειμένου να εκτιμούν και να συγκρίνουν την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών τους. Τέλος, αυξάνουν τη συγκρισιμότητα των λειτουργικών αποτελεσμάτων που παρουσιάζονται μεταξύ διαφορετικών επιχειρήσεων,

καθώς περιορίζουν τις επιδράσεις της χρησιμοποίησης διαφορετικών λογιστικών χειρισμών για τις ίδιες συναλλαγές και γεγονότα.

Επίσης, οι πληροφορίες για τις ταμειακές ροές χρησιμεύουν στον έλεγχο της ακρίβειας προηγούμενων εκτιμήσεων, για τις μελλοντικές ταμειακές ροές και για την εξέταση της σχέσης μεταξύ της κερδοφορίας και των καθαρών ταμειακών ροών και της επίδρασης των μεταβολών των τιμών.

Είναι πολύ σημαντική η κατάσταση ταμειακών ροών τόσο για τους χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων όσο και για τη διεύθυνση της οντότητας. Το ενδιαφέρον των χρηστών για τις ταμειακές ροές της οντότητας οφείλεται στο γεγονός ότι μπορούν να αξιολογούν την ικανότητα (Σχήμα 3.2) (Μανδήλας, 2013):

- ρευστοποίησης των κερδών της,
- πληρωμής μερισμάτων, και
- χρηματοδότησης επενδύσεων που παράγουν επιπρόσθετες ταμειακές ροές.

Σχήμα 3.2: Σημεία αξιολόγησης οντότητας από επενδυτές.

Πηγή: (Μανδήλας, 2013).

Βέβαια και η διεύθυνση της οντότητας έχει ανάγκη την Κατάσταση Ταμειακών Ροών προκειμένου να αξιολογεί την ικανότητα (Σχήμα 3.3) (Μανδήλας, 2013):

- ✓ διακανονισμού των υποχρεώσεών της
- ✓ συνέχισης των λειτουργικών της δραστηριοτήτων, και
- ✓ καταβολής μερισμάτων στους επενδυτές της.

Σχήμα 3.3: Σημεία αξιολόγησης οντότητας από την διεύθυνσή της.

Πηγή: (Μανδήλας, 2013).

Τέλος, η επικέντρωση στη διαχείριση των ταμειακών ροών μπορεί να ωφελήσει τα αποτελέσματα (π.χ. με χαμηλότερες χρεώσεις επιτοκίων ή με την διάθεση ικανοποιητικών μετρητών έγκαιρα για επενδυτικούς σκοπούς).

Εν κατακλείδι η κατάσταση ταμειακής ροής παρουσιάζει τις εισπράξεις (πηγές) και πληρωμές (χρήσεις), μέχρι και την καθαρά μεταβολή στα ρευστά διαθέσιμα που απορρέουν από τις εργασίες της επιχείρησης, αλλά και από τις επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες της κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου στην οποία περικλείεται το αρχικό και το τελικό ποσό ρευστών αυτής. Τέλος, εξηγεί τις μεταβολές στα επιμέρους στοιχεία του ισολογισμού και στις υποχρεώσεις μιας επιχείρησης και ως εκ τούτου βοηθά τους επενδυτές, πιστωτές όπως και κάθε άλλο ενδιαφερόμενο στην αξιολόγηση (Γκίκας, et al., 2016):

- ❖ Της ικανότητας της επιχείρησης να δημιουργεί θετική ροή κεφαλαίων στο Μέλλον
- ❖ Της ικανότητας να ανταποκρίνεται στην εξόφληση υποχρεώσεων και πληρωμή μερισμάτων
- ❖ Της ανάγκης της επιχείρησης για χρηματοδότησή της από εξωτερικές πηγές
- ❖ Των αιτίων υφισταμένων διαφορών μεταξύ των καθαρών κερδών, όπως εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και της καθαρής ταμειακής ροής από τις εργασίες της επιχείρησης

- ❖ Των ταμειακών και μη ταμειακών συναλλαγών μιας επιχείρησης από τις επενδυτικές και χρηματοοικονομικές της δραστηριότητες
- ❖ Των λόγων μεταβολής των μετρητών και των εξομοιωμένων με μετρητά στοιχείων μεταξύ της αρχής και του τέλους της περιόδου (συνήθως χρήσεως).

3.5 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

3.5.1 Γενικά στοιχεία

Ουσιαστικά η κατάσταση ταμειακής ροής πρόκειται για μια κατάσταση των εισροών και εκροών μετρητών η οποία συμφωνεί τα μετρητά στην έναρξη της λογιστικής χρήσης με τα μετρητά στη λήξη της χρήσης (Πρωτοψάλτης, 1999).

Το ΔΛΠ 7 δεν προχωρά στην υιοθέτηση συγκεκριμένης δομής και διάταξης των στοιχείων της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, αλλά καθορίζει όπως οι ταμειακές ροές ταξινομούνται σε τρεις κατηγορίες: λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες.

Με την κατάταξη κατά δραστηριότητα δίνονται πληροφορίες οι οποίες επιτρέπουν στους χρήστες να εκτιμούν την επίδραση των δραστηριοτήτων αυτών στην οικονομική θέση της επιχείρησης, όπως και το ποσό των ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων της. Επίσης, οι πληροφορίες αυτές μπορεί να χρησιμοποιηθούν για να εκτιμηθούν οι σχέσεις μεταξύ αυτών των δραστηριοτήτων.

Η κάθε οντότητα αν και δίνεται μια ενδεικτική ταξινόμηση και παρουσίαση των στοιχείων στα υποδείγματα Καταστάσεων Ταμειακών Ροών του ΔΛΠ 7 είναι ελεύθερη να παρουσιάζει την Κατάσταση Ταμειακών Ροών της με τον τρόπο που είναι πιο κατάλληλος για τις δραστηριότητες της (Γεωργόπουλος, 2016).

Σημειώνεται ότι είναι πιθανό μια συναλλαγή να συμπεριλαμβάνει ταμειακές ροές που ταξινομούνται διαφορετικά, π.χ. η αποπληρωμή ενός δανείου σε μετρητά συμπεριλαμβάνει τόσο τόκους (λειτουργικό στοιχείο) όσο και αποπληρωμή κεφαλαίου (χρηματοδοτικό στοιχείο).

Το ΔΛΠ 7 ορίζει την ανάλυση των εισροών και εκροών μετρητών σε τρεις κατηγορίες:

3.5.2 Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες

Είναι σημαντική η ξεχωριστή γνωστοποίηση των ροών αυτών καθώς οι συγκεκριμένες ροές είναι ενδεικτικές του βαθμού στον οποίο οι εργασίες της οντότητας παράγουν ικανοποιητικές ροές μετρητών (χρηματικά διαθέσιμα) για (Μανδήλας, 2013):

- ❖ τη διατήρηση της ικανότητας της οντότητας να συνεχίσει τις δραστηριότητες της
- ❖ τη δυνατότητα αποπληρωμής των δάνειων της οντότητας και καταβολής μερισμάτων στους επενδυτές της, και
- ❖ τη δυνατότητα της οντότητας να κάνει καινούριες επενδύσεις.

Επίσης, είναι χρήσιμες οι πληροφορίες που έχουν σχέση με τα ειδικά συστατικά στοιχεία των προηγούμενων επιχειρηματικών ταμειακών ροών, μαζί με άλλες πληροφορίες, που αφορούν στην πρόβλεψη μελλοντικών επιχειρηματικών ταμειακών ροών.

Από τις κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης, δηλαδή από συναλλαγές και άλλα γεγονότα που υπεισέρχονται στον προσδιορισμό του καθαρού κέρδους ή της ζημιάς προέρχονται και οι ταμειακές ροές από λειτουργικές (επιχειρηματικές) δραστηριότητες.

Λειτουργικές δραστηριότητες θεωρούνται οι σχετικές ταμειακές ροές σε περιπτώσεις εταιρειών που εμπορεύονται αξιόγραφα. Επίσης, τα δάνεια και οι σχετικές παροχές θεωρούνται λειτουργικές δραστηριότητες σε περιπτώσεις χρηματοοικονομικών / χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς έχουν σχέση με τις κύριες δραστηριότητες της οντότητας οι οποίες παράγουν έσοδα.

Μερικά παραδείγματα ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες είναι οι (Σχήμα 3.4) (Συκιανάκης, et al., 2016):

1. Εισπράξεις:

- απαιτήσεων από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών
- από προμήθειες, αμοιβές, δικαιώματα και άλλα εισοδήματα

2. Πληρωμές σε:

- προμηθευτές
- υπαλλήλους
- ενοίκια για τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για την άσκηση των λειτουργικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης
- φόρο εισοδήματος και πάσης φύσεως φόρων, εκτός εάν αφορούν συγκεκριμένες επενδυτικές ή χρηματοδοτικές δραστηριότητες

- ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται για λογαριασμό των εργαζομένων.

Σχήμα 3.4: Παραδείγματα ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες.

3.5.3 Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες

Είναι σημαντική η ξεχωριστή εμφάνιση των ταμειακών εκροών και εισροών για επενδυτικές δραστηριότητες, καθώς αντιπροσωπεύει την έκταση όπου έχουν πραγματοποιηθεί επενδύσεις, οι οποίες κατόπιν θα δημιουργήσουν μελλοντικά έσοδα και ταμειακές εισροές (Παπαδέας, 2017).

Οι επενδυτικές δραστηριότητες έχουν σχέση με την απόκτηση και την εκποίηση μακροπρόθεσμων στοιχείων ενεργητικού και άλλων επενδύσεων τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στα ισοδύναμα μετρητών. Το ΔΛΠ 7 καθορίζει όπως η οντότητα παρουσιάζει ξεχωριστά τις κύριες κατηγορίες των ταμειακών της ροών από επενδυτικές δραστηριότητες, αλλά δεν αναφέρει ποιές είναι οι κατηγορίες αυτές. Συνεπώς, έγκειται στην κάθε οντότητα να επιλέξει τις κύριες κατηγορίες που σχετίζονται με τις επενδυτικές τις δραστηριότητες.

Για παράδειγμα, στις ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες υπάρχουν οι ακόλουθες κατηγορίες συναλλαγών (Παπαδέας, 2017):

- Πληρωμές για αγορά ενσώματων παγίων και άλλων μακροπρόθεσμων απαιτήσεων (πχ συμμετοχών, χρεογράφων, δανείων σε τρίτους).

- Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων και άλλων μακροπρόθεσμων απαιτήσεων, καθώς και αποπληρωμές χορηγηθέντων δανείων.
- Εισπράξεις από τόκους, μερίσματα, μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και συμμετοχές.
- Εισπράξεις από πωλήσεις συμμετοχών, χρεωστικών τίτλων άλλων επιχειρήσεων, καθώς και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες (άλλες εκτός από τις εισπράξεις από χρηματοοικονομικά μέσα που θεωρούνται ως ταμειακά ισοδύναμα και από εκείνα που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς).
- Πληρωμές τοις μετρητοίς για συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, για συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και συμβάσεις ανταλλαγών (swaps), εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή οι πληρωμές τοις μετρητοίς κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.
- Εισπράξεις από συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης και συμβάσεις ανταλλαγών, εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή οι εισπράξεις κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

3.5.4 Ταμειακές Ροές από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες

Επίσης σημαντική είναι η ξεχωριστή εμφάνιση των ταμειακών ροών που προέρχονται από τις χρηματοοικονομικές (χρηματοδοτικές) δραστηριότητες, καθώς επισημαίνεται ο τρόπος χρηματοδότησης της επιχείρησης μέσα στη χρήση.

Ακόμα βοηθάει στην προεκτίμηση των διεκδικήσεων πάνω στις μελλοντικές ταμειακές ροές από εκείνους που χρηματοδοτούν την επιχείρηση. Είναι γνωστό ότι οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες μεταβάλλουν το μέγεθος και τη σύνθεση των Ιδίων Κεφαλαίων και του δανεισμού της οντότητας. Το ΔΛΠ 7 καθορίζει όπως η οντότητα παρουσιάζει ξεχωριστά τις κύριες κατηγορίες των ταμειακών της ροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες, αλλά δεν αναφέρει ποιες είναι αυτές οι κύριες κατηγορίες. Συνεπώς, καθορίζεται από την κάθε οντότητα να επιλέξει τις κύριες κατηγορίες που είναι σχετικές με τις χρηματοδοτικές τις δραστηριότητες (Παπαδέας, 2017).

Οι χρηματοοικονομικές ταμειακές ροές πρόκειται για τις ταμειακές συναλλαγές που προέρχονται από τις βασικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ενδεικτικά στις ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται οι ακόλουθες κατηγορίες συναλλαγών (Συκιανάκης, et al., 2016):

- ❖ Εισπράξεις από εκδόσεις μετοχών και λοιπών συμμετοχικών τίτλων.

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

- ❖ Πληρωμές μερισμάτων κοινών και προνομιούχων μετοχών
- ❖ Εισπράξεις μετρητών από την έκδοση μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων
- ❖ Πληρωμές στους μετόχους ή εταίρους για να εξαγοραστούν οι μετοχές της επιχείρησης
- ❖ Εισπράξεις μετρητών από την έκδοση ομολογιών, δανείων, γραμματίων, ενυπόθηκων δανείων και άλλων βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων δανείων.
- ❖ Εκταμιεύσεις για αποπληρωμή δανείων
- ❖ Πληρωμές μισθωτή για τη μείωση του οφειλόμενου υπολοίπου χρηματοοικονομικής μίσθωσης.

4 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ»

4.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 (Ορισμός των χρηματοοικονομικών καταστάσεων) του Ν.4308/2014 τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις υποχρεούνται να καταρτίζουν οι μεγάλες οντότητες του άρθρου 2 του συγκεκριμένου νόμου, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η «Κατάσταση χρηματοροών». Αξίζει να σημειωθεί ότι μέχρι να εισαχθούν τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (και σύμφωνα με τον Ν.4308/2014), υπήρχε υποχρέωση κατάρτισης της συγκεκριμένης κατάστασης από τις εταιρίες που υπάγονταν στο Ελληνικό Λογιστικό Πλαίσιο, μόνο από εκείνες που ως μητρικές κατάρτιζαν ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (και σύμφωνα με το άρθρο 100 παρ.1.α Ν.2190/1920). Επίσης, με την άμεση μέθοδο (και σύμφωνα με την Υ.Α. Κ2 - 6132/23.4.2007) κατάρτιζόταν από τις μητρικές εταιρίες η Κατάσταση Ταμειακών Ροών (ΚΤΡ). Αντιθέτως το υπόδειγμα της ΚΤΡ στο παράρτημα Β του Ν.4308/2014, αφορά στην κατάρτιση της κατάστασης έμμεσα. Επίσης, στην παράγραφο 16.3.5 της λογιστικής οδηγίας εφαρμογής του Ν.4308/2014, αναφέρεται ότι «η κατάσταση ταμειακών ροών παρουσιάζεται με την έμμεση μέθοδο που είναι η πλέον συνήθης». Ως εκ τούτου, η κατάσταση ταμειακών ροών καταρτίζεται από τις μεγάλες οντότητες που είναι υπόχρεες εφαρμογής των ΕΛΠ (Ν.4308/2014) μόνο με την έμμεση μέθοδο.

Στην παράγραφο 17.7.1 της λογιστικής οδηγίας εφαρμογής του Ν. 4308/2014 ορίζεται ότι «οι οντότητες που καταρτίζουν τις χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με το λογιστικό πλαίσιο του νόμου, δύνανται να αναζητούν ερμηνευτική καθοδήγηση από τα σχετικά Δ.Π.Χ.Α., στο βαθμό που οι ρυθμίσεις των προτύπων αυτών είναι συμβατές με τον παρόντα νόμο». Επισημαίνεται ότι το ΔΛΠ 7 «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών» σε αντίθεση με τον Ν. 4308/2014 (ΕΛΠ), όχι μόνο επιτρέπει αλλά και προτρέπει τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν ΔΛΠ να καταρτίζουν την ΚΤΡ με την άμεση μέθοδο (παράγραφος 19) (Βλάχος, 2016).

4.2 ΣΧΕΤΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι κάτωθι ορισμοί αναφέρονται στο παράρτημα Α του Ν.4308/2014 (ΕΛΠ):

1. **Διαθέσιμα ή μετρητά:** Μετρητά στο ταμείο και σε άμεσα διαθέσιμες καταθέσεις Ταμειακά ισοδύναμα: Πρόκειται για βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας που μετατρέπονται άμεσα σε γνωστά ποσά μετρητών που υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.
2. **Λειτουργικές δραστηριότητες:** Πρόκειται για τις κύριες δραστηριότητες που παράγουν έσοδα και για εκείνες που δεν κατατάσσονται στις επενδυτικές ή χρηματοδοτικές δραστηριότητες.
3. **Επενδυτικές δραστηριότητες:** πρόκειται για την απόκτηση και διάθεση μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων και άλλων επενδύσεων που δεν περιλαμβάνονται στα διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα.

Ο κάτωθι ορισμός για τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες αναφέρεται στο Διεθνές Λογιστικό πρότυπο 7 «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών (ΚΤΡ)»:

4. **Χρηματοδοτικές δραστηριότητες:** Είναι οι δραστηριότητες που καταλήγουν σε μεταβολές στο μέγεθος και στην συγκρότηση του μετοχικού κεφαλαίου και του δανεισμού της επιχείρησης.

Στην ΚΤΡ σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 θα πρέπει να απεικονίζονται οι ταμειακές ροές στην διάρκεια της περιόδου, ταξινομημένες σε επιχειρηματικές (λειτουργικές), επενδυτικές και χρηματοδοτικές έτσι ώστε να αρμόζει περισσότερο στην επιχειρηματική μορφή της οντότητας, χωρίς να περιλαμβάνονται κινήσεις μεταξύ στοιχείων τα οποία συνιστούν ταμειακά διαθέσιμα.

4.3 ΈΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΤΡ

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 7 «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών» και για την παρουσίαση των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες με την έμμεση μέθοδο, «το καθαρό κέρδος ή ζημία της χρήσης αναμορφώνεται με βάση τις επιδράσεις των συναλλαγών μη ταμειακής φύσης, των αναβαλλόμενων ή των δεδουλευμένων οργανικών εισπράξεων ή πληρωμών του παρελθόντος ή του μέλλοντος, όπως επίσης και των στοιχείων εσόδων ή εξόδων που συνδέονται με επενδυτικές ή χρηματοδοτικές ταμειακές ροές». Στον διαφορετικό τρόπο παρουσίασης των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες εντοπίζεται η διαφορά μεταξύ της έμμεσης και της άμεσης μεθόδου κατάρτισης της ΚΤΡ.

Στον παρακάτω πίνακα 4.1 απεικονίζεται συνοπτικά ο τρόπος παρουσίασης των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες (Βλάχος, 2016):

Πίνακας 4.1: Έμμεση μέθοδος παρουσίασης ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες.

<u>Έμμεση μέθοδος παρουσίασης ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες</u>
Αποτέλεσμα περιόδου προ φόρου εισοδήματος (με θετικό πρόσημο σε περίπτωση κερδών, με αρνητικό σε περίπτωση ζημιών)
Μείον έσοδα ή κέρδη που δεν συνεπάγονται ταμειακή εισροή
Πλέον έξοδα ή ζημιές που δεν συνεπάγονται ταμειακή εκροή
Μείον έσοδα ή κέρδη που σχετίζονται με χρηματοδοτικές ή επενδυτικές δραστηριότητες
Πλέον έξοδα ή ζημιές που σχετίζονται με χρηματοδοτικές ή επενδυτικές δραστηριότητες
Πλέον δεδουλευμένοι χρεωστικοί τόκοι μείον δεδουλευμένοι πιστωτικοί τόκοι
Μείον θετική μεταβολή αποθεμάτων
Πλέον αρνητική μεταβολή αποθεμάτων
Μείον θετική μεταβολή απαιτήσεων
Πλέον αρνητική μεταβολή απαιτήσεων
Πλέον θετική μεταβολή υποχρεώσεων
Μείον αρνητική μεταβολή υποχρεώσεων
Μείον πληρωμές χρεωστικών τόκων
<u>Μείον πληρωμές φόρου εισοδήματος</u>
Προκύψασα ταμειακή ροή από λειτουργικές δραστηριότητες

Πηγή: (Βλάχος, 2016).

Μέσω της πρακτικής εφαρμογής που ακολουθεί η παρούσα ανάλυση εστιάζει κυρίως στην μεθοδολογία η οποία μπορεί να εφαρμοστεί ώστε να καταρτιστεί η ΚΤΡ με την έμμεση μέθοδο, και με βάση εργασίας τις μεταβολές που έχουν επέλθει μεταξύ των στοιχείων (περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και καθαρής θέσης) δύο διαδοχικών ισολογισμών,

δεδομένου του γεγονότος πως η μεταβολή στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα από μία λογιστική περίοδο σε μία άλλη, είναι αποτέλεσμα συνδυασμού μεταβολών περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και στοιχείων καθαρής θέσης. Οι απαιτούμενες πληροφορίες για την κατάρτιση της ΚΤΡ με την έμμεση μέθοδο προκύπτουν από την ανάλυση των συγκεκριμένων μεταβολών (Βλάχος, 2016).

Συνεπώς, οι καθαρές ταμιακές ροές των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων προσδιορίζονται με την αναμόρφωση του καθαρού κέρδους ή ζημίας βάσει των επιδράσεων από (Μανδήλας, 2013):

- ✓ Τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους,
- ✓ Τα μη ταμιακά στοιχεία, όπως οι αποσβέσεις, οι προβλέψεις, οι αναβαλλόμενοι φόροι, τα μη πραγματοποιημένα κέρδη και ζημίες από ξένα νομίσματα, τα αδιανέμητα κέρδη συγγενών επιχειρήσεων και τα δικαιώματα της μειοψηφίας και
- ✓ Όλα τα άλλα στοιχεία για τα οποία οι ταμιακές συνέπειες συνίστανται σε ταμιακές ροές επενδυτικής ή χρηματοοικονομικής φύσης.
- ✓ Διαφορετικά, με την έμμεση μέθοδο υπάρχει η δυνατότητα να παρουσιάζονται οι καθαρές ταμιακές ροές από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, εμφανίζοντας τα έσοδα και τα έξοδα, που απεικονίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, καθώς και τις μεταβολές κατά τη διάρκεια της περιόδου, στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους.

Για παράδειγμα (Βλάχος, 2016):

Πίνακας 4.2: Παράδειγμα Έμμεσης μεθόδου κατάρτισης ταμειακών ροών από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Καθαρά Κέρδη		xx,xxx
Πλέον αποσβέσεις	xx,xxx	
Πλέον προβλέψεις	xx,xxx	
Πλέον / μείον αποτελέσματα επενδυτικής δραστηριότητας	<u>xx,xxx</u>	<u>xx,xxx</u>
ΤΡ από Λειτουργικές Δραστηριότητες πριν από τις μεταβολές στο Κεφάλαιο Κίνησης		xx,xxx
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	xx,xxx	
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	xx,xxx	
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	xx,xxx	

Μείον πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα καταβεβλημένα	<u>xx,xxx</u>
ΤΡ από Λειτουργικές Δραστηριότητες λόγω μεταβολών στο Κεφάλαιο Κίνησης	<u>xx,xxx</u>
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επιχειρηματικές δραστηριότητες	xx,xxx

Πηγή: (Βλάχος, 2016).

4.4 ΑΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΤΡ

Παρά το γεγονός πως το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών» προτρέπει τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν ΔΛΠ να καταρτίζουν την ΚΤΡ με την άμεση μέθοδο, η οποία διαφέρει από την έμμεση μόνο ως προς τον τρόπο παρουσίασης των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες, ωστόσο η ΚΤΡ καταρτίζεται από τις μεγάλες οντότητες που είναι υπόχρεες εφαρμογής του Ν.4308/2014 μόνο με την έμμεση μέθοδο. Πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με το ΔΛΠ 7 όταν παρουσιάζονται οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες με την άμεση μέθοδο, τότε θα πρέπει να γνωστοποιούνται οι κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων καταβολών μετρητών (Γεωργόπουλος, 2016).

Οι απαιτούμενες πληροφορίες αντλούνται:

- a) Από τα λογιστικά αρχεία της επιχείρησης,
- b) Με την αναμόρφωση των πωλήσεων, του κόστους πωλήσεων και άλλων στοιχείων της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων βάσει:
 - 1ο. των μεταβολών κατά τη διάρκεια της περιόδου στα αποθέματα και στις λειτουργικές απαιτήσεις και τους πληρωτέους λογαριασμούς,
 - 2ο. άλλων μη ταμιακών στοιχείων και
 - 3ο. άλλων στοιχείων για τα οποία οι ταμιακές συνέπειες συνίστανται σε ταμιακές ροές επενδυτικής ή χρηματοδοτικής φύσης.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την Άμεση Μέθοδο Παρουσίασης οι επιχειρήσεις επιδιώκουν την εμφάνιση των ταμιακών ροών από επιχειρηματικές δραστηριότητες χρησιμοποιώντας την άμεση μέθοδο. Με την άμεση μέθοδο παρέχονται πληροφορίες χρήσιμες για την εκτίμηση μελλοντικών ταμιακών ροών και οι οποίες δεν είναι προσιτές με την έμμεση μέθοδο.

Ακολουθεί ένα παράδειγμα παρουσίασης Ταμειακών Ροών από Επιχειρηματικές (Λειτουργικές) δραστηριότητες με τη χρήση της Άμεσης μεθόδου (Γεωργόπουλος, 2016):

Πίνακας 4.3: Παράδειγμα παρουσίασης Ταμειακών Ροών από Επιχειρηματικές (Λειτουργικές) δραστηριότητες με τη χρήση της Άμεσης μεθόδου.

Εισπράξεις από Πωλήσεις (Πελάτες)	xx,xxx
Πληρωμές σε προμηθευτές	-xx,xxx
Πληρωμές σε εργαζομένους	-xx,xxx
Πληρωμές (εισπράξεις επιστροφών) φόρων	-xx,xxx
Τόκοι πληρωθέντες	-xx,xxx
Φόροι εισοδήματος πληρωθέντες	-xx,xxx
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επιχειρηματικές δραστηριότητες	±xx,xxx

Πηγή: (Γεωργόπουλος, 2016).

4.5 ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΣΕ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΕΙΣ

Για να μπου στην κατάσταση ταμειακών ροών τα ταμιακά διαθέσιμα και τα ταμιακά ισοδύναμα πρέπει πρώτα να διαχωριστούν ανάλογα με το αν αφορούν πηγές ή χρήσεις μετρητών. Η διαφορά οφείλεται στο γεγονός προέλευσης των μετρητών και στον σκοπό που εξυπηρετούν. Γενικά, οι πηγές αποτελούν την προέλευση των μετρητών μιας επιχείρησης και οι χρήσεις τον τρόπο κατανάλωσης από την επιχείρηση αυτών των μετρητών. Με τον διαχωρισμό αυτό δηλώνεται και αν πρέπει να μπου τα ποσά αυτά στην κατάσταση ταμειακών ροών με θετικό ή αρνητικό πρόσημο.

Ουσιαστικά πρόκειται για μια σύνοψη όλων των χρεώσεων και των πιστώσεων των λογαριασμών «Μετρητά» και «Επενδύσεις άμεσης ρευστότητας», σε συνδυασμό με όλες τις συναλλαγές που περιλαμβάνουν μια σιωπηρή ανταλλαγή μετρητών. Παραδείγματος χάριν, όταν αγοράζονται αποθέματα με πίστωση, τότε αυξάνεται ο λογαριασμός «Αποθέματα» και πρόκειται για σιωπηρή χρήση μετρητών. Ταυτόχρονα, αυξάνονται οι «Λογαριασμοί πληρωτέοι», που είναι μια σιωπηρή πηγή μετρητών. Άρα αν αναλύσει κάποιος τις μεταβολές στους λογαριασμούς ισολογισμού, όπως τα «Αποθέματα» και οι «Λογαριασμοί πληρωτέοι», τότε μπορεί να ανακαλύψει και τις σιωπηρές και τις εμφανείς πηγές και χρήσεις μετρητών.

Η διαδικασία, λοιπόν, σύνταξης της Κατάστασης Ταμειακών Ροών είναι η εξέταση των λογαριασμών του Ισολογισμού μιας επιχείρησης, δύο χρήσεων, ο εντοπισμός των πηγών και χρήσεων των μετρητών και ο υπολογισμός των μεταβολών στους λογαριασμούς αυτούς.

Η καθαρή ταμειακή ροή μιας περιόδου μπορεί να υπολογιστεί αρχίζοντας από το καθαρό κέρδος, αφαιρώντας τις μεταβολές στα μη ταμιακά στοιχεία ενεργητικού, προσθέτοντας τις μεταβολές στο παθητικό, αφαιρώντας τα μερίσματα που καταβάλλονται

στους μετόχους και τέλος προσθέτοντας τις μεταβολές στο μετοχικό κεφάλαιο. Είναι σημαντικό για την σωστή σύνταξη της κατάστασης, να κατανοηθεί εάν οι μεταβολές στους λογαριασμούς αφορούν αυξήσεις (θετικές) ή μειώσεις (αρνητικές). Στον πίνακα 4.4 που ακολουθεί φαίνεται η κατάλληλη κατάταξη σε πηγές και χρήσεις του καθαρού κέρδους, των μερισμάτων, και των καταβολών των μη ταμειακών λογαριασμών του ισολογισμού (Γεωργόπουλος, 2016):

Πίνακας 4.4: Κατάταξη σε πηγές και χρήσεις κεφαλαίου.

	Πηγές	Χρήσεις
Καθαρό κέρδος	Πάντοτε	
Καθαρή ζημία		Πάντοτε
Μεταβολές στα μη ταμιακά στοιχεία ενεργητικού	Μειώσεις	Αυξήσεις
Μεταβολές στο παθητικό	Αυξήσεις	Μειώσεις
Μεταβολές στους λογαριασμούς μετοχικού κεφαλαίου	Αυξήσεις	Μειώσεις
Μερίσματα που πληρώνονται στους μετόχους		Πάντοτε

Πηγή: (Γεωργόπουλος, 2016).

Έτσι απορρέει και η εξίσωση / σχέση της Καθαρής Ταμειακής Ροής:

Εξίσωση 4.1: Καθαρή Ταμειακή Ροή.

$$\text{Καθαρή Ταμειακή Ροή} = \text{Συνολικές Πηγές} - \text{Συνολικές Χρήσεις}$$

Το θετικό καθαρό κέρδος δημιουργεί μετρητά, ενώ η καθαρή ζημία καταναλώνει μετρητά. Πηγή μετρητών αποτελούν οι μειώσεις στα μη ταμειακά στοιχεία ενεργητικού, όπως η πώληση αποθεμάτων ή ακίνητης περιουσίας. Χρήση μετρητών αποτελούν οι αυξήσεις στα μη ταμειακά στοιχεία ενεργητικού, όπως η αγορά αποθεμάτων ή ακίνητης περιουσίας. Πηγή μετρητών αποτελούν οι αυξήσεις του παθητικού, όπως η λήψη κάποιου δανείου. Χρήση μετρητών είναι οι μειώσεις του παθητικού, όπως η αποπληρωμή ενός δανείου. Πηγή μετρητών αποτελούν οι αυξήσεις στους λογαριασμούς μετοχικού κεφαλαίου, όπως η πώληση κοινών μετοχών. Χρήση μετρητών αποτελεί η καταβολή μερισμάτων στους μετόχους.

Η κατάρτιση της κατάστασης ταμειακών ροών πρόκειται για μια σαφή και ξεκάθαρη διαδικασία. Αρχίζει με το καθαρό κέρδος (ή την καθαρή ζημία) και στη συνέχεια προστίθεται

οτιδήποτε θεωρείται πηγή μετρητών, ενώ αφαιρείται οτιδήποτε θεωρείται χρήση μετρητών (Γεωργόπουλος, 2016).

4.6 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΤΡ

Η ΚΤΡ σε συνδυασμό με τις λοιπές οικονομικές καταστάσεις δίνει πληροφορίες (Γεωργόπουλος, 2016):

- ✓ Για την μεταβολή της καθαρής περιουσίας και της χρηματοοικονομικής δομής μιας εταιρείας.
- ✓ Για τις δυνατότητες μιας εταιρείας να επηρεάζει τα ποσά και το χρόνο των ταμειακών ροών ώστε να προσαρμόζονται στην αλλαγή των συνθηκών και των ευκαιριών.
- ✓ Για την δυνατότητα μιας εταιρείας να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, έτσι ώστε να μπορούν οι χρήστες να αναπτύξουν πρότυπα για να εκτιμούν και να συγκρίνουν την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών των διαφόρων εταιρειών.
- ✓ Για την οικονομική απόδοση μιας εταιρείας απαλλαγμένη από λογιστικούς χειρισμούς (αποσβέσεις, προβλέψεις, κερδοζημίες λογιστικές) γεγονός που διευκολύνει τόσο σε διαχρονικές όσο και σε διεπιχειρησιακές αναλύσεις³.
- ✓ Για την σχέση μεταξύ λογιστικών αποτελεσμάτων και χρηματικών ροών, ενώ μετατοπίζεται η έμφαση από τα λογιστικά αποτελέσματα στις χρηματικές ροές.
- ✓ Για τον ταμειακό κύκλο και την επίπτωση της πιστωτικής πολιτικής στην ρευστότητα μιας εταιρείας.

Τέλος, η ΚΤΡ αποτελεί μία κατάσταση με ιδιαίτερες δυσκολίες κατά την σύνταξή της, διότι γιατί πρόκειται για μία καινούρια κατάσταση για τον λογιστικό κόσμο.

Επίσης μία άλλη δυσκολία είναι το γεγονός ότι η ΚΤΡ δεν προκύπτει από τα διάφορα μηχανογραφημένα διπλογραφικά συστήματα, με αποτέλεσμα ορισμένες φορές η κατάρτιση της να είναι ένα πραγματικό βάσανο για τους υπεύθυνους κατάρτισής της.

³ Πληροφορίες για τις προηγηθείσες ταμειακές ροές χρησιμοποιούνται συχνά ως ένδειξη του ποσού, του χρόνου και της βεβαιότητας των μελλοντικών ταμειακών ροών. Αυτές είναι επίσης χρήσιμες για τον έλεγχο της ακρίβειας προηγούμενων εκτιμήσεων, για τις μελλοντικές ταμειακές ροές και για την εξέταση της σχέσης μεταξύ της κερδοφορίας και των καθαρών ταμειακών ροών και της επίδρασης των μεταβολών των τιμών.

4.7 ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ

Οι Döring, Drobetz, Janzen και Meier (2018) σε έρευνά τους για τις «Παγκόσμιες ευαίσθησιες στις ταμειακές ροές», εξέτασαν το ρόλο του θεσμικού πλαισίου μιας χώρας για επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες. Εξήγησαν ότι η χρηματοοικονομική διάρθρωση μιας χώρας, τα δικαιώματα των επενδυτών και το νομικό περιβάλλον είναι σημαντικοί καθοριστικοί παράγοντες της σχέσης μεταξύ ταμειακών ροών και επενδυτικής και χρηματοοικονομικής συμπεριφοράς των επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις από χώρες με ισχυρότερο θεσμικό πλαίσιο παρουσιάζουν υψηλότερες ευαίσθησιες χρηματοδότησης-ταμειακών ροών. Αυτές οι επιχειρήσεις είναι πιο πιθανό να υποκαταστήσουν ένα έλλειμμα ταμειακών ροών με την έκδοση μετοχών. Αντίθετα, οι ευαίσθησιες των επενδύσεων και των ταμειακών ροών είναι υψηλότερες για τις επιχειρήσεις σε χώρες με ασθενέστερο θεσμικό πλαίσιο (Döring, et al., 2018).

Εν συνεχεία οι Harris και Roark (2018) κατέγραψαν τις «Αποφάσεις για τον κίνδυνο ταμειακών ροών και τη διάρθρωση των κεφαλαίων». Αναγνώρισαν τη σχέση μεταξύ του κινδύνου των ταμειακών ροών, των αποφάσεων την κεφαλαιακής δομής και των ταμειακών ροών εκμετάλλευσης. Οι επιχειρήσεις με μεγαλύτερη μεταβλητότητα των ταμειακών ροών έχουν υψηλότερα επίπεδα χρέους και αυτός ο θετικός δεσμός είναι μόνο για τις επιχειρήσεις με τις ασθενέστερες χρηματοοικονομικές επιδόσεις που μετρώνται από τις ταμειακές ροές λειτουργίας. Όταν οι επιχειρήσεις κατατάσσονται με βάση τις λειτουργικές ταμειακές ροές, - όσες βρίσκονται στο κάτω μισό - αυξάνουν τη χρήση μόχλευσης σε σχέση με τον αυξανόμενο κίνδυνο ταμειακών ροών. Για τις επιχειρήσεις με λειτουργικές ταμειακές ροές που βρίσκονται στο άνω μισό, η σχέση μεταξύ του κινδύνου ταμειακών ροών που αντιμετωπίζει η επιχείρηση και της χρήσης της μόχλευσης δεν είναι στατιστικά σημαντική (Harris & Roark, 2018).

Την «Επίδραση της ταμειακής ροής στην ταχύτητα προσαρμογής στη βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση» μελέτησαν οι Dufour, Luu και Teller (2018). Στόχος του έρευνά τους είναι να εξετάσουν την επίδραση της ταμειακής ροής στην ταχύτητα προσαρμογής των γαλλικών ΜΜΕ (Μικρό- Μεσαίων Επιχειρήσεων) στους στόχους κεφαλαιακής δομής τους. Η προσαρμογή της χρηματοοικονομικής διάρθρωσης μιας επιχείρησης έχει ως αποτέλεσμα το κόστος συναλλαγής, συμπεριλαμβανομένου του κόστους πληροφόρησης, του κόστους διαπραγμάτευσης και του κόστους παρακολούθησης. Τα κόστη συναλλαγών έχουν ισχυρή επίδραση της χρηματοοικονομικής διάρθρωσης μιας εταιρείας στο στόχο μόχλευσης. Επιπλέον, το κόστος συναλλαγών θεωρείται υψηλότερο για τις ΜΜΕ από ό, τι για τις

εισηγμένες εταιρείες. Στο πλαίσιο αυτό, η μελέτη των ταμειακών ροών είναι ιδιαίτερα σημαντική, επειδή η ταμειακή ροή είναι ένας πόρος που συνεπάγεται χαμηλό κόστος συναλλαγής. Εφαρμόστηκε ένα μοντέλο δύο πλαισίων γαλλικών ΜΜΕ, τα οποία συλλέχθηκαν κατά την περίοδο 2005-2014. Στο πρώτο βήμα, εκτιμάται η μόχλευση. Θεώρησαν δύο ειδών μόχλευσης: μια βραχυπρόθεσμη μόχλευση και μια μακροπρόθεσμη μόχλευση. Στο δεύτερο βήμα, ως στόχος χρησιμοποιήθηκε η εκτίμηση των ρυθμίσεων προσαρμογής, διαχωρίζοντας τις εταιρείες που έχουν υπερβολικά κέρδη και τις εταιρείες με χαμηλές επιδόσεις. Υπάρχουν δύο κύριες συμβολές αυτής της μελέτης. Η πρώτη συνεισφορά της μελέτης ήταν ότι διαπιστώθηκε μια σημαντική διαφορά στις ΜΜΕ μεταξύ υπερβολικά χαμηλών επιτοκίων επιχειρήσεων για βραχυπρόθεσμη μόχλευση αλλά όχι για μακροπρόθεσμη μόχλευση. Η δεύτερη συμβολή της μελέτης αυτής ήταν να τονίσει τη συμπεριφορά των ΜΜΕ προσαρμόζοντας ταυτόχρονα την οικονομική τους δομή. Για τις υπερβολικά χρεωμένες επιχειρήσεις, τα στατιστικά αποτελέσματα έδειξαν ότι η οικονομική μεγέθυνση των επιχειρήσεων με θετική ταμειακή ροή είναι μεγαλύτερη από την μεγέθυνση των επιχειρήσεων με αρνητική ταμειακή ροή. Αντίθετα με τα ευρήματα που σχετίζονται με τις εισηγμένες εταιρείες, για τις εταιρείες με χαμηλή απόδοση, τα αποτελέσματα δεν δείχνουν ότι μια αρνητική ταμειακή ροή συνεπάγεται ταχύτερη προσαρμογή στην μόχλευση (Dufour, et al., 2018).

Οι Imhof και Seavey (2018) σε μελέτη τους κατέγραψαν «Πώς οι επενδυτές εκτιμούν τα μετρητά και τις ταμειακές ροές όταν οι οικονομικοί διαχειριστές δεσμεύονται να παρέχουν προβλέψεις κερδών». Η θεωρία προβάλλει ότι η εθελοντική αποκάλυψη αποτελεί σημαντικό μηχανισμό για τη μείωση της ασυμμετρίας της πληροφορίας στο εταιρικό περιβάλλον. Έρευνες για την εταιρική ταμειακή πολιτική υποδηλώνουν ότι οι επενδυτές εκτιμούν περισσότερο τα μετρητά όταν υφίσταται ασυμμετρία πληροφόρησης. Εξετάστηκε αν οι επενδυτές εκτιμούν τα μετρητά και τις υψηλότερες ταμειακές ροές για τις επιχειρήσεις που δεσμεύονται να παρέχουν προβλέψεις για τις αποδοχές διαχείρισης, μια σημαντική μορφή εθελοντικής γνωστοποίησης. Κατόπιν αποδεικνύεται ότι οι δεσμευμένες προβλέψεις συνδέονται αρνητικά με ευρέως αποδεκτά μέτρα ασυμμετρίας των πληροφοριών. Σε πολυμεταβλητές δοκιμές, τεκμηριώνεται ότι οι δεσμευμένες προβλέψεις συνδέονται με την υψηλότερη αγοραία αξία μετρητών, των πλεονασματικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών εκμετάλλευσης (Imhof & Seavey, 2018).

Για τις «Επενδύσεις - ευαισθησίες στις ταμειακές ροές και κακή κατανομή κεφαλαίου» εξήγαγαν συμπεράσματα οι Chanbora και Guiying, (2018). Στη μελέτη τους

εκτιμούν την άμεση επίδραση του περιορισμού της χρηματοδότησης στην κακή κατανομή κεφαλαίου. Παρέχουν ένα απλό θεωρητικό πλαίσιο που συνδέει την ετερογένεια στην ευαισθησία των επενδύσεων-ταμειακών ροών, ένας κοινός δείκτης του περιορισμού της χρηματοδότησης, στη διασπορά του προϊόντος του κεφαλαίου με οριακά έσοδα, ένα άμεσο μέτρο της αναλογικής αναποτελεσματικότητας. Το μοντέλο τους δείχνει ότι η ύπαρξη τόσο περιορισμένων όσο και μη περιορισμένων επιχειρήσεων είναι μια επαρκής αλλά όχι απαραίτητη προϋπόθεση για την κακή κατανομή κεφαλαίου. Εφαρμόζουν ένα εμπειρικό μοντέλο επένδυσης διόρθωσης σφαλμάτων για αμερικανικές εταιρείες παραγωγής και διάφορων κινεζικών επιχειρήσεων. Οι εκτιμήσεις τους σχετικά με την ευαισθησία στις επενδύσεις και τις ταμειακές ροές συνεπάγονται σε απώλεια του παράγοντα της συνολικής παραγωγικότητας 5% και 15% αντίστοιχα για τις ισορροπημένες και μη ισορροπημένες επιχειρήσεις (Chanbora & Guiying, 2018).

«Η εξασθένιση της επένδυσης-ευαισθησία των ταμειακών ροών και της παγκόσμιας ανάπτυξης» είναι το θέμα μελέτης των Larkin και Zhu (2018). Στην μελέτη τους εξετάζουν την ευαισθησία των επενδυτικών ταμειακών ροών (ICF) στις διεθνείς αγορές και δείχνουν ότι η ευαισθησία ήταν σταθερή στις φτωχές χώρες, αλλά παρουσίασε μια απότομη πτώση με την πάροδο του χρόνου σε επιχειρήσεις που βρίσκονται σε πλούσιες χώρες. Τα αποτελέσματά τους δείχνουν ότι ο αυξανόμενος πλούτος των οικονομιών σε όλο τον κόσμο και η χαλάρωση των οικονομικών περιορισμών σε επίπεδο επιχείρησης έχουν οδηγήσει στην εξαφάνιση της ευαισθησίας των επενδυτικών ταμειακών ροών σε πλούσιες, ιδιαίτερα ανεπτυγμένες χώρες, αλλά όχι σε φτωχές αναπτυσσόμενες χώρες. Τέλος δείχνουν ότι η πρόσβαση σε εξωτερική χρηματοδότηση, ιδιαίτερα η χρηματοδότηση με ίδια κεφάλαια, αποτελεί βασικό κανάλι - μέσω του οποίου- η ανάπτυξη σε επίπεδο χώρας επηρεάζει την ευαισθησία της επένδυσης στην εσωτερική ταμειακή ροή. Τα στοιχεία τους αποδεικνύουν ότι οι διαθέσιμοι οικονομικοί πόροι και η αποτελεσματικότητα της κατανομής είναι δύο απαραίτητες προϋποθέσεις που διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων (Larkin & Zhu, 2018).

Οι Alfonso, Christie, Hollie, και Yu (2018) μελέτησαν τους «Καθοριστικούς παράγοντες και τις οικονομικές συνέπειες των αναπροσαρμογών της ταμειακής ροής». Η Financial Accounting Standards Board (FASB / Συμβούλιο Δημοσιονομικών Λογιστικών Προτύπων), η Protecting Investors through Audit Oversight (PCAOB / Προστασία των επενδυτών μέσω της εποπτείας του ελέγχου), η Securities and Exchange Commission (SEC / Αμερικανική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς) και η American Institute of Certified Public Accountants (AICPA / Αμερικανικό Ινστιτούτο Ορκωτών Λογιστών) έχουν αναγνωρίσει ότι

το λογιστικό πεδίο πρέπει να επανεξετάσει την κατάσταση ταμειακών ροών (SCF/KTP). Ενώ ο συνολικός αριθμός αναπροσαρμογών έχει σταθεροποιηθεί τα τελευταία πέντε χρόνια, το ποσοστό αναπροσαρμογών ταμειακών ροών (CFRs) αυξήθηκε από 8,7% όλων των αναμορφώσεων το 2009 σε 20,2% όλων των αναμορφώσεων το 2014. Εξέτασαν τους καθοριστικούς παράγοντες των αναπροσαρμογών ταμειακών ροών (CFR), τις διαφορές των πεποιθήσεων των επενδυτών σχετικά με τα CFR και το περιεχόμενο πληροφοριών των CFR, με επίκεντρο τον αφύσικο όγκο συναλλαγών και τις αντιδράσεις τιμών στα CFR. Στη συνέχεια, εξέτασαν εάν η καθοδήγηση που δημοσίευσε η SEC / AICPA στις αρχές του 2006 άλλαξε το περιεχόμενο πληροφοριών των CFR. Η αγορά διαπιστώνει ότι οι CFRs είναι ενημερωτικοί με κάποια διαφωνία των επενδυτών, όπως φαίνεται από τον υψηλότερο όγκο συναλλαγών. Επίσης, διαπίστωσαν μια αντίδραση αυξανόμενου όγκου στις μεταβολές των ταμειακών ροών εκμετάλλευσης μετά την περίοδο αποζημίωσης. Ενώ η αγορά ανταποκρίνεται αρνητικά στις CFRs, διαπίστωσαν ότι δεν κάνει διάκριση μεταξύ της εμφάνισης ή της μη ταξινόμησης με CFR (Alfonso, et al., 2018).

Τις «Επενδυτικές δαπάνες των αμερικανικών δημόσιων επιχειρήσεων σε σχέση με τις ταμειακές ροές» μελέτησαν οι Grullon, Hund και Weston (2018). Οι 100 μεγαλύτεροι επενδυτές στις ΗΠΑ αντιπροσωπεύουν το 60% των συνολικών κεφαλαιουχικών δαπανών και οδηγούν το μεγαλύτερο μέρος της διακύμανσης των συνολικών επενδύσεων. Αυτή η υψηλή συγκέντρωση δημιουργεί μια αποσύνδεση μεταξύ της μέσης δημόσιας επιχείρησης και των μακροοικονομικών μεγεθών. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, η ταμειακή ροή παραμένει ο κύριος μοχλός των επενδυτικών δαπανών και δεν έχει μειωθεί για τις μικρότερες δημόσιες επιχειρήσεις. Οι ταμειακές ροές -προς τους μεγάλους επενδυτές- παρέχουν μια καλύτερη πρόβλεψη των μελλοντικών επενδυτικών ευκαιριών, παρόλο που οι επιχειρήσεις αυτές δεν είναι οικονομικά περιορισμένες. Τα αποτελέσματα αυτά δείχνουν ότι, τουλάχιστον για τους μεγαλύτερους επενδυτές, είναι απίθανο το σφάλμα μέτρησης να οδηγήσει στην ουσία της ταμειακής ροής. Τα αποτελέσματά τους είναι ασυμβίβαστα με τα πρόσφατα μοντέλα που προβλέπουν υψηλότερη ευαισθησία στις επενδύσεις και τις ταμειακές ροές για μικρές επιχειρήσεις ανάπτυξης και υποδηλώνουν ότι η ταμειακή ροή εξακολουθεί να είναι ο σημαντικότερος καθοριστικός παράγοντας των μακροοικονομικών διακυμάνσεων στις επενδυτικές δαπάνες (Grullon, et al., 2018).

5 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ»

5.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στο παρόν κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε χρηματοοικονομικό υπόδειγμα κατάρτισης Κατάστασης Ταμειακών Ροών, με την άμεση και με την έμμεση μέθοδο. Για να υλοποιηθεί το συγκεκριμένο παράδειγμα παρατίθενται δύο διαδοχικοί Ισολογισμοί μιας επιχείρησης για τα έτη 2017-18, τα Αποτελέσματα Χρήσης, και άλλες χρήσιμες πληροφορίες, ώστε να υλοποιήσουμε στην Κατάσταση Ταμειακών Ροών⁴.

5.2 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Παρακάτω στον πίνακα 5.1 παραθέτουμε στοιχεία της επιχείρησης που θα αναλύσουμε καταγράφοντας τον Ενοποιημένο Ισολογισμό κατά την 31/12/2018 και 31/12/2017.

Πίνακας 5.1: Ενοποιημένος Ισολογισμός κατά την 31/12/2018 και 31/12/2017.

	2018	2017
Πάγια περιουσιακά στοιχεία		
Εξοπλισμός	570.000	510.000
Αποσβεσμένο	<u>-110.000</u>	<u>-85.000</u>
	460.000	425.000
Κυκλοφορούν ενεργητικό		
Αποθέματα	11.000	8.000
Απαιτήσεις	38.000	18.000
Προπληρωμένα έξοδα	5.000	2.000

⁴ Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Ν.4308/2014 όπου καθορίζονται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Επιπροσθέτως αναφέρεται ότι μέχρι και την εισαγωγή των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν.4308/2014), υποχρέωση κατάρτισης της συγκεκριμένης κατάστασης από τις εταιρίες που υπάγονταν στο Ελληνικό Λογιστικό Πλαίσιο, είχαν μόνο εκείνες οι οποίες ως μητρικές κατάρτιζαν ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις (άρθρο 100 παρ.1.α Ν.2190/1920). Άρα η κατάσταση ταμειακών ροών (ΚΤΡ) από τις μητρικές εταιρίες καταρτιζόταν με την άμεση μέθοδο (Υ.Α Κ2 - 6132/23.4.2007). Επιπροσθέτως στο παράρτημα Β του Ν.4308/2014 το υπόδειγμα της ΚΤΡ που παρουσιάζεται αφορά στην κατάρτιση της κατάστασης με την έμμεση μέθοδο.

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Ταμείο	<u>32.448</u>	<u>22.000</u>
Σύνολο Κυκλοφορούντος ενεργητικού	<u>86.448</u>	<u>50.000</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	546.448	475.000
Ιδία Κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	316.800	236.800
Αποθεματικά	<u>114.383</u>	<u>92.000</u>
	431.183	328.800
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Δάνεια	82.000	125.000
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Προμηθευτές	6.200	3.200
Υποχρεώσεις από φόρους-Τέλη	<u>27.065</u>	<u>18.000</u>
	<u>33.265</u>	<u>21.200</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	546.448	475.000

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του έτους αγοράστηκαν πάγια αξίας 90.000 €. Πώληση παγίων 13.700€, Αποσβεσμένο κατά 10.000€, Αρχικής αξίας 30.000, Ζημιά 6.300€.

Έπειτα στον Πίνακα 5.2 παρατίθενται Ενοποιημένος Λογαριασμός Αποτελεσμάτων για το έτος 2018:

Πίνακας 5.2: Ενοποιημένος Λογαριασμός Αποτελεσμάτων για το έτος 2018

Πωλήσεις	138.000
Κόστος πωλήσεων	-23.000
Έξοδα προσωπικού	-24.000
Αποσβέσεις	-35.000
Ζημιά από πώληση παγίων	-6.300
Τόκοι πληρωθέντες	-1.200
Καθαρά κέρδη προ φόρων	48.500
Φόροι εισοδήματος	-14.065⁵
Καθαρά κέρδη μετά φόρων	34.435
Μερίσματα πληρωθέντα	-12.052⁶

⁵ Με 29%.

⁶ Με 35%.

Καθαρά κέρδη χρήσεως	22.383
Καθαρά κέρδη από μεταφορά ⁷	<u>92.000</u>
	114.383

Στους παρακάτω πίνακες παρατίθενται διάφορες επεξηγηματικές πράξεις:

1. Εισπράξεις από πελάτες:

Πίνακας 5.3: Εισπράξεις από πελάτες.

Απαιτήσεις Αρχής	18.000
Πωλήσεις	138.000
<u>Απαιτήσεις Τέλους</u>	<u>-38.000</u>
Εισπράξεις από πελάτες	118.000

2. Πληρωμή σε προμηθευτές

Υπολογισμός Αποθεμάτων:

Πίνακας 5.4: Υπολογισμός Αποθεμάτων.

Αποθέματα Τέλους	11.000
Κόστος Πωλήσεων	23.000
<u>Αποθέματα Αρχής</u>	<u>-8.000</u>
Αγορές Αποθεμάτων	26.000

Υπολογισμός Πληρωμών σε προμηθευτές:

Πίνακας 5.5: Πληρωμές σε προμηθευτές.

Προμηθευτές Αρχής	3.200
Αγορές Αποθεμάτων	26.000
<u>Προμηθευτές Τέλους</u>	<u>-6.200</u>
Πληρωμές σε προμηθευτές	23.000

3. Επενδυτικές Δραστηριότητες

Υπολογισμός Είσπραξης από πώληση παγίων:

Πίνακας 5.6: Είσπραξη από πώληση παγίων.

Πάγια αρχής	510.000
-------------	---------

⁷ Αποθεματικό από την προηγούμενη χρήση.

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Αγορές παγίων	90.000
<u>Πάγια τέλους</u>	<u>-570.000</u>
Πώληση παγίων	30.000

Υπολογισμός αποσβέσεων:

Πίνακας 5.7: Υπολογισμός αποσβέσεων.

Αποσβέσεις αρχής	85.000
Αποσβέσεις χρήσεως	35.000
Αποσβέσεις τέλους	-110.000
Πώληση παγίων	10.000

Υπολογισμός Πώλησης παγίων:

Πίνακας 5.8: Πώληση παγίων.

Τιμή κτήσεως παγίων	30.000
Αποσβέσεις παγίων	-10.000
<u>Ζημία πώλησης παγίων</u>	<u>-6.300</u>
Είσπραξη από πώληση	13.700

Στον Πίνακα 5.9 παρατίθενται Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Άμεση Μέθοδος:

Πίνακας 5.9: Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Άμεση Μέθοδος.

Λειτουργικές Δραστηριότητες		
Είσπραξη από πελάτες		118.000
Πληρωμές σε προμηθευτές	-23.000	
Πληρωμές εξόδων	-27.000	
		-50.000
Καθαρές εισπράξεις εμπορίου		68.000
Πληρωμή τόκων	-1.200	
Πληρωμή φόρων	-5.000	
		-6.200
Σύνολο μετρητών από λειτουργικές δραστηριότητες		61.800
Επενδυτικές Δραστηριότητες		
Είσπραξη από πώληση παγίων		13.700
Αγορά παγίων	-90.000	
Σύνολο μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες		-76.300
		-14.500
Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες		
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		80.000
Πληρωμή μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	-43.000	

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Πληρωμή μερισμάτων	-12.052	
Σύνολο μετρητών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		<u>24.948</u>
Καθαρή αύξηση Ταμιακών Διαθεσίμων και Ταμιακών Ισοδυνάμων		10.448
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα 01/01/2018		22.000
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα 31/12/2018		32.448

Στον Πίνακα 5.10 παρατίθενται η Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Άμεση Μέθοδος:

Πίνακας 5.10: Κατάσταση Ταμειακών Ροών-Έμμεση Μέθοδος

Λειτουργικές Δραστηριότητες		
Καθαρά κέρδη προ φόρων	48.500	
Προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	35.000	
Ζημία από πώληση παγίων	6.300	
Τόκοι πληρωθέντες	<u>1.200</u>	
Λειτουργικό αποτέλεσμα πριν τις μεταβολές κεφαλαίου κινήσεως		91.000
Αύξηση αποθεμάτων	-3.000	
Αύξηση πελατών εμπορίου	-20.000	
Αύξηση προπληρωμένων εξόδων	-3.000	
Αύξηση πιστωτών εμπορίου	3.000	
		-23.000
Σύνολο λειτουργικής δραστηριότητας		68.000
Πληρωμή τόκων	-1.200	
Πληρωμή φόρων	-5.000	
		<u>-6.200</u>
Σύνολο μετρητών από λειτουργικές δραστηριότητες		61.800
Επενδυτικές Δραστηριότητες		
Αγορές παγίων	-90.000	
Πώληση παγίων	<u>13.700</u>	
Σύνολο μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες		-76.300
Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες		
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	80.000	
Μείωση μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	-43.000	
Πληρωμή μερισμάτων	<u>-12.052</u>	
Σύνολο μετρητών από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες		<u>24.948</u>
Καθαρή αύξηση Ταμιακών Διαθεσίμων και Ταμιακών Ισοδυνάμων		10.448
Ταμιακά Διαθέσιμα και Ταμιακά Ισοδύναμα 01/01/2018		22.000
Ταμιακά Διαθέσιμα και Ταμιακά Ισοδύναμα 31/12/2018		32.448

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Τα Ταμιακά Διαθέσιμα και Ταμιακά Ισοδύναμα κατά την 31/12/2018 υπερκαλύπτουν το σύνολο των Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (Προμηθευτές) και τις Υποχρεώσεις από φόρους-Τέλη αλλά όχι τις Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (Δάνεια).

6 ΚΕΦΑΛΑΙΟ: «ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ»

Κατά την βιβλιογραφική έρευνα / επισκόπηση του θέματος, της ανάλυσης και εφαρμογής των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, προέκυψαν τα εξής συμπεράσματα:

Οι Ταμειακές Ροές δίνουν πληροφορίες για την μεταβολή / παρεκκλίσεις της καθαρής περιουσίας και των χρηματοοικονομικών στοιχείων μιας εταιρείας / οικονομικού οργανισμού. Επιπροσθέτως, ενημερώνουν / ειδοποιούν για το πόσο μια εταιρεία / οικονομικός οργανισμός έχει την δυνατότητα να επηρεάζει τα χρηματικά ποσά αλλά και τον χρόνο των ταμειακών ροών με δεδομένο / κύριο στοιχείο τις συνθήκες της οικονομίας (μακροοικονομίας) αλλά και του οικονομικού κλάδου στον οποίο ανήκει.

Επιπλέον οι Ταμειακές Ροές εξετάζουν / μελετούν το πόσο μια εταιρεία / οικονομικός οργανισμός έχει την δυνατότητα να προκαλέσει / δημιουργήσει ταμειακά διαθέσιμα αλλά και ταμειακά ισοδύναμα έτσι ώστε να δώσει τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους χρήστες να αντιπαραβάλλουν / συγκρίνουν διάφορες επιχειρήσεις / οικονομικούς οργανισμούς με αυτό το κριτήριο / κανόνα. Στα οικονομικά δεδομένα της επιχείρησης / οικονομικού οργανισμού εμβαθύνει η κατάσταση Ταμειακών Ροών με αποτέλεσμα ο ενδιαφερόμενος χρήστης να μπορεί να συγκρίνει / εξετάσει την επιχείρηση / οικονομικό οργανισμό και διαχρονικά αλλά και κλαδικά. Τέλος ο ενδιαφερόμενος χρήστης με τις Ταμειακές Ροές δεν επικεντρώνεται μόνο στα κέρδη αλλά και στις χρηματικές ροές για να αποκτήσει περισσότερα στοιχεία για την ρευστότητα της επιχείρησης / οικονομικού οργανισμού.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) αποτελούν ένα σύνολο λογιστικών αρχών, κανόνων, μεθόδων και διαδικασιών, που είναι γενικά αποδεκτές από τα Νομικά Πρόσωπα των χωρών που τα υιοθετούν αλλά και από τους αντίστοιχους οικονομικούς φορείς που τα εποπτεύουν. Με την καθιέρωση αυτών των αρχών δημιουργείται μια ομοιομορφία καταρτίσεως των Οικονομικών Καταστάσεων με σκοπό μια ακριβή, αληθή και ομοιόμορφη πληροφόρηση των χρηστών αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων (επενδυτών, μετόχων, πιστωτών, χρηματοοικονομικών αναλυτών, εργαζομένων, δημόσιων αρχών, κ.λπ.).

Ιδιαίτερα σημαντική είναι πλέον η σημασία και η συμβολή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων με την κατάργηση των οικονομικών συνόρων και την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας. Η έκφραση των Λογιστικών Αρχών και Κανόνων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων απαιτείται από την ενιαία λογιστική έκφραση των οικονομικών μεγεθών.

Σύμφωνα με την βιβλιογραφία οι τρεις ουσιαστικές / κύριες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, στην βάση / πλαίσιο των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων, είναι οι εξής: ο Ισολογισμός, ο λογαριασμός «αποτελεσμάτων χρήσης» και τέλος ο πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων.

Πολλοί είναι οι λόγοι / αιτιότητα για την οποία τα «κέρδη» δεν συμφωνούν/ ταυτίζονται με τα «μετρητά» που εισρέουν στον οικονομικό οργανισμό, και αυτό συμβαίνει διότι τα «μετρητά» ίσως να προκύπτουν από διάφορα δάνεια ή από επενδυτές, έτσι δεν καταγράφονται / προσμετρούνται στα «αποτελέσματα χρήσεως». Βέβαια και οι «λειτουργικές ταμειακές ροές» δεν είναι όμοιες με τα «καθαρά κέρδη», και οι κύριοι λόγοι που συμβαίνει είναι:

1. **Έσοδα καταγραφόμενα κατά την πώληση.** Εν ολίγοις, μια οποιαδήποτε «πώληση» καταχωρείται όποτε η εταιρεία πουλά / παρέχει ένα προϊόν ή μια υπηρεσία. Βέβαια αρκετοί οικονομικοί οργανισμοί πληρώνουν με πίστωση, έτσι δημιουργείται ένας αρκετά μεγάλος ετεροχρονισμός στον χρόνο που τα μετρητά θα εισρεύσουν στην επιχείρηση. Έτσι τα «έσοδα» σε έναν οικονομικό οργανισμό, απεικονίζουν μια «υπόσχεση» των εκάστοτε πελατών να εξοφλήσουν τα προσφερόμενα εμπορεύματα ή υπηρεσίες. Αντιθέτως στις «ταμειακές ροές» οι οικονομικές συναλλαγές είναι μετρητά.
2. **Αντιστοιχιζόμενες δαπάνες σε έσοδα.** Κύριος σκοπός των «αποτελεσμάτων χρήσεως» είναι η πρόσθεση όλων των εξόδων αλλά και των δαπανών που αντιστοιχούν σε δημιουργία εισοδήματος σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Οι «δαπάνες», ίσως να μην αντιστοιχούν τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Μερικές ίσως να έχουν καταβληθεί νωρίτερα (όπως για παράδειγμα ενοίκια) και άλλες να καταβάλλονται σε μετέπειτα χρονική στιγμή, δηλαδή κατά τον χρόνο εξόφλησης των πιστωτών. Άρα οι «δαπάνες» στα αποτελέσματα χρήσεως δεν απεικονίζουν πραγματικά χρήματα που εκρέουν από τον οικονομικό οργανισμό. Αντιθέτως, η «Κατάσταση Ταμειακών Ροών» απεικονίζει / παρουσιάζει τα χρήματα που εισρέουν ή εκρέουν από τον οικονομικό οργανισμό κατά τη χρονική διάρκεια μιας ορισμένης περιόδου.
3. **Μη λογιστικοποίηση κεφαλαιακών δαπανών σε βάρος των κερδών.** Όταν δημιουργείται μια «κεφαλαιακή δαπάνη» δεν απεικονίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως. Αυτό που απεικονίζεται είναι μόνο η «απόσβεση», η οποία έχει τη ιδιότητα «χρέωσης» έναντι των εσόδων. Άρα ο οικονομικός οργανισμός, δύναται να αποκτά πάγια περιουσιακά στοιχεία και η «δαπάνη» θα απεικονίζεται στα αποτελέσματα χρήσεως βαθμιαία, σε όλη τη διάρκεια ωφέλιμης ζωής του κάθε περιουσιακού στοιχείου. Αυτό

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

βέβαια δεν ισχύει για τα «ταμειακά διαθέσιμα». Τις πιο πολλές φορές όλα τα περιουσιακά στοιχεία έχουν εξοφληθεί / πληρωθεί σε χρόνο πριν από την πλήρη απόσβεσή τους και οι χρηματικές μονάδες που χρησιμοποιήθηκαν για την εξόφλησή τους απεικονίζονται στην κατάσταση ταμειακών ροών.

Στις Οικονομικές Καταστάσεις των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων δεν περιλαμβάνονταν η Κατάσταση Ταμειακών Ροών, όπως για πολλά χρόνια αυτά είχαν θεσμοθετηθεί και εφαρμοστεί. Η επιβολή τους πραγματοποιήθηκε στο πρόσφατο παρελθόν μόνο για τις εταιρείες που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο και σχετικά πρόσφατα για τις μεγάλες μη εισηγμένες εταιρείες, που είναι μητρικές ομίλων.

Αυτό σημαίνει ότι μέχρι να εφαρμοστούν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα στην Ελλάδα όσες ανώνυμες εταιρείες είχαν μετοχές ή άλλες κινητές αξίες εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά είχαν την υποχρέωση να συντάσσουν Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Επίσης, υποχρεούνται κάθε χρόνο να την δημοσιεύουν στο Ετήσιο Δελτίο τους σύμφωνα με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14-11-2000 και 7/732/15-02-2006. Μάλιστα συγκεκριμένα πρότυπα καταστάσεων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και από το εποπτεύον Υπουργείο Ανάπτυξης είχαν εκδοθεί για τις ταμειακές ροές.

Το Δ.Λ.Π 7 σύμφωνα με τα κείμενα των ΔΛΠ είναι παρέχει πληροφορίες για τις ιστορικές μεταβολές στα μετρητά και στα ταμειακά ισοδύναμα μίας επιχείρησης, μέσω της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, κατατάσσοντας αυτές από λειτουργικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες σε ταμειακές ροές.

Οι ταμειακές ροές κάθε επιχείρησης ταξινομούνται και παρουσιάζονται σε τρεις επιμέρους κατηγορίες:

1. **Ταμειακές Ροές από Λειτουργικές Δραστηριότητες.** Πρόκειται για τις κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης, οι οποίες μπορούν να παρουσιαστούν είτε με την άμεση είτε με την έμμεση μέθοδο.
2. **Ταμειακές Ροές από Επενδυτικές Δραστηριότητες.** Πρόκειται για την απόκτηση και διάθεση μακροπροθέσμων στοιχείων του Ενεργητικού και άλλων επενδύσεων που δεν συμπεριλαμβάνονται στα ταμειακά ισοδύναμα.
3. **Ταμειακές Ροές από Χρηματοοικονομικές Δραστηριότητες.** Πρόκειται για τις δραστηριότητες που καταλήγουν σε μεταβολές στο μέγεθος και στη συγκρότηση των ιδίων κεφαλαίων και του δανεισμού της επιχείρησης.

Σύμφωνα με το ΔΛΠ 7 «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών» και για την παρουσίαση των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες με την έμμεση μέθοδο, «το καθαρό κέρδος ή ζημία της χρήσης αναμορφώνεται με βάση τις επιδράσεις των συναλλαγών μη ταμειακής φύσης, των αναβαλλόμενων ή των δεδουλευμένων οργανικών εισπράξεων ή πληρωμών του παρελθόντος ή του μέλλοντος, όπως επίσης και των στοιχείων εσόδων ή εξόδων που συνδέονται με επενδυτικές ή χρηματοδοτικές ταμειακές ροές». Στον διαφορετικό τρόπο παρουσίασης των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες εντοπίζεται η διαφορά μεταξύ της έμμεσης και της άμεσης μεθόδου κατάρτισης της ΚΤΡ.

Παρά το γεγονός πως το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 «Καταστάσεις Ταμειακών Ροών» προτρέπει τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν ΔΛΠ να καταρτίζουν την ΚΤΡ με την άμεση μέθοδο, η οποία διαφέρει από την έμμεση μόνο ως προς τον τρόπο παρουσίασης των ταμειακών ροών από λειτουργικές δραστηριότητες, ωστόσο η ΚΤΡ καταρτίζεται από τις μεγάλες οντότητες που είναι υπόχρεες εφαρμογής του Ν.4308/2014 μόνο με την έμμεση μέθοδο. Πιο συγκεκριμένα σύμφωνα με το ΔΛΠ 7 όταν παρουσιάζονται οι ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες με την άμεση μέθοδο, τότε θα πρέπει να γνωστοποιούνται οι κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων καταβολών μετρητών.

Η ΚΤΡ σε συνδυασμό με τις λοιπές οικονομικές καταστάσεις δίνει πληροφορίες:

- ✓ Για την μεταβολή της καθαρής περιουσίας και της χρηματοοικονομικής δομής μιας εταιρείας.
- ✓ Για τις δυνατότητες μιας εταιρείας να επηρεάζει τα ποσά και το χρόνο των ταμειακών ροών ώστε να προσαρμόζονται στην αλλαγή των συνθηκών και των ευκαιριών.
- ✓ Για την δυνατότητα μιας εταιρείας να δημιουργεί ταμιακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, έτσι ώστε να μπορούν οι χρήστες να αναπτύξουν πρότυπα για να εκτιμούν και να συγκρίνουν την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών των διαφόρων εταιρειών.
- ✓ Για την οικονομική απόδοση μιας εταιρείας απαλλαγμένη από λογιστικούς χειρισμούς (αποσβέσεις, προβλέψεις, κερδοζημίες λογιστικές) γεγονός που διευκολύνει τόσο σε διαχρονικές όσο και σε διεπιχειρησιακές αναλύσεις.
- ✓ Για την σχέση μεταξύ λογιστικών αποτελεσμάτων και χρηματικών ροών, ενώ μετατοπίζεται η έμφαση από τα λογιστικά αποτελέσματα στις χρηματικές ροές.
- ✓ Για τον ταμειακό κύκλο και την επίπτωση της πιστωτικής πολιτικής στην ρευστότητα μιας εταιρείας.

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Τέλος, η ΚΤΡ αποτελεί μία κατάσταση με ιδιαίτερες δυσκολίες κατά την σύνταξή της, διότι γιατί πρόκειται για μία καινούρια κατάσταση για τον λογιστικό κόσμο.

Επίσης μία άλλη δυσκολία είναι το γεγονός ότι η ΚΤΡ δεν προκύπτει από τα διάφορα μηχανογραφημένα διπλογραφικά συστήματα, με αποτέλεσμα ορισμένες φορές η κατάρτιση της να είναι ένα πραγματικό βάσανο για τους υπεύθυνους κατάρτισής της.

Τέλος και σύμφωνα με την λογιστική οδηγία εφαρμογής του Ν.4308/2014, η «έμμεση μέθοδος» παρουσίασης της κατάστασης ταμειακών ροών είναι η πιο αποδεκτή τακτική.

Αντίθετα, η «άμεση μέθοδος» παρουσίασης της κατάστασης ταμειακών ροών προσφέρει στοιχεία / πληροφορίες οι οποίες δεν μπορούν να αναπτυχθούν από την παρουσίαση με την «έμμεση μέθοδο», όπως είναι για παράδειγμα η ανάλυση των εισπράξεων και πληρωμών από λειτουργικές δραστηριότητες στις κύριες κατηγορίες / ομάδες τους και ανάλογα με την επιχειρηματική μορφή της κάθε οικονομικής οντότητας.

Επιπλέον, στο ΔΛΠ 7 «Καταστάσεις ταμειακών ροών» παρατίθεται ότι και η «άμεση μέθοδος» προσφέρει στοιχεία / πληροφορίες, οι οποίες ενδέχεται να είναι χρήσιμες στην εκτίμηση μελλοντικών ταμειακών ροών αλλά δεν είναι προσβάσιμες με την «έμμεση μέθοδο».

Βέβαια οι ευκαιρίες / δυνατότητες που προσδίδουν τα μηχανογραφικά συστήματα των οικονομικών οργανισμών που εφαρμόζουν Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, οι οποίοι και έχουν την υποχρέωση κατάρτισης της ΚΤΡ, παίρνουν / αντλούν όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες για την κατάρτιση της ΚΤΡ με την «άμεση μέθοδο».

Άρα το γενικό συμπέρασμα που απορρέει από τις παραπάνω πληροφορίες, είναι ότι η επέκταση και στα ΕΛΠ (Ν.4308/2014) της ευκαιρίας / δυνατότητας επιλογής παρουσίασης της ΚΤΡ που περιλαμβάνεται / προβλέπεται στα ΔΛΠ μεταξύ «άμεσης και έμμεσης μεθόδου», θα ήταν η πρέπουσα και η ορθότερη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Alfonso, E., Christie, A., Hollie, D. & Yu, S., 2018. Determinants and economic consequences of cash flow restatements. *Journal of Accounting and Public Policy*, 1, 37(1), pp. 82-97.

Anon., 2017. Φορολογική και λογιστική πύλη ενημέρωσης Taxheaven. [Ηλεκτρονικό] Available at: <https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/25735>

Chanbora, E. & Guiying, L., 2018. Investment-cash flow sensitivities and capital misallocation. *Journal of Development Economics*, 7, Τόμος 133, pp. 220-230.

Döring, S., Drobetz, W., Janzen, M. & Meier, I., 2018. Global cash flow sensitivities. *Finance Research Letters*, 6, Τόμος 25, pp. 16-22.

Dufour, D., Luu, P. & Teller, P., 2018. The influence of cash flow on the speed of adjustment to the optimal capital structure. *Research in International Business and Finance*, 10, Τόμος 45, pp. 62-71.

Grullon, G., Hund, J. & Weston, J., 2018. Concentrating on q and cash flow. *Journal of Financial Intermediation*, 1, Τόμος 33, pp. 1-15.

Harris, C. & Roark, S., 2018. Cash flow risk and capital structure decisions. *Finance Research Letters*, 14 9.

Imhof, M. & Seavey, S., 2018. How investors value cash and cash flows when managers commit to providing earnings forecasts. *Advances in Accounting*, 6, Τόμος 41, pp. 74-87.

Investopedia-Cash Basis, 2018. *Investopedia-Cash Basis*. [Ηλεκτρονικό] Available at: <https://www.investopedia.com/terms/c/cashbasis.asp> [Πρόσβαση 11 2018].

Larkin, Y. & Zhu, J., 2018. The fading of investment-cash flow sensitivity and global development. *Journal of Corporate Finance*, 6, Τόμος 50, pp. 294-322.

Αληφάντης, Γ., 2015. *Χρηματοοικονομική Λογιστική*. 4η Έκδοση επιμ. Αθήνα: Διπλογραφία.

Βλάχος, Θ., 2016. *taxheaven*. [Ηλεκτρονικό] Available at: <https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/25151>

Γεωργόπουλος, Α., 2016. *Σύγχρονη χρηματοοικονομική λογιστική-Θεμελιώδης αρχές, νέα ΕΛΠ-ΔΠΧΑ, λυμένες ασκήσεις*. Αθήνα: Μπένου Ε..

Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

- Γκίκας, Δ. και συν., 2016. *Χρηματοοικονομική Λογιστική*. Ε' Έκδοση επιμ. Αθήνα: ΜΠΕΝΟΣ.
- Μανδήλας, Α., 2013. *Σύγχρονα θέματα χρηματοοικονομικής λογιστικής και ΕΓΛΣ*. Αθήνα: Δίσιγμα.
- Μπεκιάρης, Μ., 2017. *Αρχές χρηματοοικονομικής λογιστικής*. Αθήνα: Προπομπός.
- Παπαδέας, Π., 2017. *Χρηματοοικονομική Λογιστική Πληροφόρηση-Βασική θεωρία και χρήση με ανανέωση του ΕΓΛΣ για τη σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων με τα ΕΛΠ*. Αθήνα: Π.Ν. Σάκκουλας.
- Πρωτοψάλτης, Ν., 1999. *Καταστάσεις Ταμειακών Ροών - Cash Flows Statements*. Αθήνα: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΤΑΜΟΥΛΗ.
- Σταματόπουλος, Δ., 2015. *Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα. Ανάλυση-Ερμηνεία*. Αθήνα: Forin-Σταματόπουλος.
- Στεφάνου, Κ., 2017. *Χρηματοοικονομική Λογιστική*. Αθήνα: University Studio Press.
- Συκιανάκης, Ν., Rice, Α. & Καραγιώργος, Θ., 2016. *Εφαρμοσμένη Λογιστική και Χρηματοοικονομική Ανάλυση*. Αθήνα: Rosili.
- Τσακλάγκανος, Ά., 2015. *Χρηματοοικονομική λογιστική*. Αθήνα: Αφοί Κυριακίδη Εκδόσεις Α.Ε..

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

Δάσης Γεώργιος, Στρατή Αγλαΐα, [2019]